

O obdarúvaní

Tradicia vianočného obdarúvania v našej kultúre nie je až taká stará. Na slovenský vidiek a do chudobnejších rodín tento zvyk začal prenikať z mestského či „panského“ prostredia až niekedy na začiatku 20. storočia. Dar je však znakom lásky odpradáva. Keď obdarujeme, dávame kus seba. Dávame niečo, čo je vzácné, čo má pre nás cenu. Zriekame sa niečoho svojho v prospech iného. Platilo to najmä v čase, keď bolo medzi ľuďmi oveľa menej peňazí ako dnes.

V súčasnosti je rozšírený zvyk zahŕňať sa navzájom veľkým množstvom darov. Niektorí z nás dospelých to praktizujeme najmä vo vzťahu k deťom. Možno sa nám zdá, že čím je podarúňkov viac a čím sú drahšie, tým väčšia je naša láska k obdarovanému. Navyše zabezpečiť pekné Vianoce pre nás znamená nakúpiť aj veľa jedla a pitia.

Zabúdame na to, že náklonnosť sa dá prejavíť aj inak ako hmotnými darmi. A zmysluplne sa tieto pekné sviatky dajú prežiť aj inde ako za preplnenými stolmi. Oveľa cennejšie by bolo venovať sa – svoju pozornosť, spoločne strávený čas. Pozorne počúvať, čo mi chce druhý človek povedať, naslúchať mu, vyjsť mu v ústrety... Nieкто povie, že veď toto by malo byť samozrejmé. Ale je?

Vzácnym darom môže byť aj naučiť sa hovoriť o svojich pocitoch, nebáť sa bez obáv s nimi podeliť. To je, zdá sa, v dnešnej dobe oveľa náročnejšie ako postarať sa o hmotný darček. Vyžaduje si to zastaviť sa, stíšiť, priblížiť sa... Takáto blízkosť môže často chýbať najmä starším, osamelým či utrápeným ľuďom, ale – paradoxne – aj tým z nás, ktorí sú v spoločnosti neustále a ktorým medziľudský kontakt nechýba.

Skúsme sa stíšiť a poobzerať okolo seba. S veľkou pravdepodobnosťou nájdeme v našom okolí – možno aj veľmi blízko – človeka, ktorý o podobný dar stojí, hoci to nahlas nepovie. Radosť, dobrý pocit z takéhoto obdarovania sa len ťažko dá porovnať s niečím, čo sa dá kúpiť za peniaze. Ak toto všetko budeme učiť naše deti, ak ich budeme viesť k tomu, aby takéto správanie brali ako samozrejmé, v budúcnosti to veľmi oceníme.

Šťastné a pokojom naplnené Vianoce!

Martin Lokša
Foto: autor

Ružena Lukáčová

Vianočný sen

Jednej tmavej noci
Mesiak rátal svoje hviezdy.
Zmizla mu z dohľadu kométa,
ktorá k Zemi prilieta.
Sadla nad mestom Betlehem
a zrodil sa spásy sen.
Zrodil sa lásky chlieb,
väčšieho daru niet.
Klope na naše dvere,
chce byť pri našom stole.
Ježiško maličký,
zlož svoje rúčky.
Vypros nám od Otca
viac lásky do srdca.
Nielen na Vianoce,
keď sa všetko ligoce,
ale na každý deň,
nech splní sa spásy sen.

Prihovor starostu

Vážení spoluobčania, hektická a neistá koncoročná atmosféra v našej spoločnosti prináša množstvo nezodpovedaných otázok na rôzne témy aj v našej obci. Našou snahou je, aby občania boli čo najviac a včas informovaní o diania, o riešených problémoch, investičných zámeroch či pripravovaných podujatiach, a to prostredníctvom verejných zasadnutí obecného zastupiteľstva, zverejňovaním (webová stránka, informačné tabule, úradná tabuľa, Novinky spod Hradiska, siete), ako aj komunikáciou na osobných stretnutiach.

V posledných týždňoch tohto roka sme riešili množstvo dôležitých a náročných tém. Medzi tie najdôležitejšie patrili dofinancovanie spojenej školy, tvorba rozpočtu obce na rok 2025 či príprava všeobecne záväzných nariadení (týkali sa daní a poplatkov za odpad, nakladania s odpadmi, miestneho poplatku za rozvoj, podmienok pri prevádzkovaní hazardných hier na území obce, poplatkov v spojenej škole). Ďalej sme sa zaoberali Komunitným plánom obce na roky 2025 – 2030, Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2024 – 2027, dokončujeme tiež pripomienkovanie návrhu Územného plánu obce. V súčasnosti prebieha príprava podkladov pre žiadosť o stavebné povolenie na stavbu Aglomerácia – Nemecká, Predajná, Jasenie – kanalizácia a ČOV. Jednou z mnohých podmienok poskytnutia nenávratného finančného príspevku na realizáciu stavby je zabezpečenie pripojenia producentov vôd na verejnú kanalizáciu. Splnenie tejto podmienky sa preukazuje prostredníctvom meraného ukazovateľa – napojenosti obyvateľstva na verejnú kanalizáciu. Z tohto dôvodu poukazujem na dôležitosť Zmluvy o budúcej zmluve, ktorú ste dostali v priebehu decembra. Do konca roka je potrebné vrátiť podpísané zmluvy na obecný úrad.

Na základe vyhlásenej výzvy z Plánu obnovy SR sme vypracovali projektovú dokumentáciu a podali žiadosť o nenávratný finančný príspevok na rekonštrukciu priestorov denného stacionára. Dňa 20. novembra 2024 bola naša žiadosť schválená a boli nám pridelené finančné prostriedky vo výške 791 190 eur, ktoré musíme preinvestovať do júla 2026. Po ukončení verejného obstarávania na realizátora rekonštrukcie chceme hneď v jarných mesiacoch roka 2025 presťahovať denný stacionár do vhodných dočasných priestorov (ktoré zatiaľ nie sú určené) a začať s rekonštrukciou.

V nasledujúcom roku máme naplánované opravy kanálových priepustov na Školskej a Tehelnej ulici vo výške približne 42-tisíc eur, ktoré budú financované cez Program rozvoja vidieka, a výstavbu detského ihriska na Ulici 1. mája vo výške 43 500 eur – súvisiaca žiadosť bola schválená Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Kultúrny dom a zdravotné stredisko boli úspešne skolaudované na tri etapy koncom novembra. S poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti boli podpísané nájomné zmluvy a po schválení priestorov Regionálnym úradom verejného zdravotníctva a Banskobystrickým samosprávnym krajom budú postupne otvorené. Priestory kultúrneho domu sú pripravené na poskytovanie služieb pre našich občanov. Spôsob a podmienky nájmu sú zverejnené v zásadách hospodárenia na webovej stránke obce. Všetky informácie záujemcom poskytnú aj pracovníčky obecného úradu.

Avizované zmeny vo financovaní samospráv, legislatívne zmeny, konsolidačné opatrenia vlády a, samozrejme, aj naše záväzky pri splácaní našich investícií prinesú do nášho budúcoročného rozpočtu obmedzenia, ktoré sa dotknú nás všetkých.

Vážení spoluobčania, dovoľte mi, aby som vám pri príležitosti najkrajších sviatkov v roku poprial dni plné radosti, pokoja a pohody. Prežite ich v zdraví a v kruhu svojich najbližších, nech pod vianočným stromčekom nájdete nielen veľa darčiekov, ale i lásku a porozumenie.

Branislav Čižmárik

Smutné výročie

Začiatkom januára si pripomenieme výročie tragických udalostí, ktoré sa pred 80 rokmi odohrali pri nemečianskej vápenke. Rukami nemeckých jednotiek a – žiaľ – aj príslušníkov Pohotovostných oddielov Hlinkovej gardy tu zahynulo niekoľko stovák ľudí. Niektorí z nich sa aktívne zúčastňovali na protinacistickom odboji, väčšinou však išlo o nevinné ženy, deti a starcov, ktorých jedinou vinou bolo, že sa narodili ako príslušníci židovského alebo rómskeho národa. O týchto hromadných popravách, ktoré sa odohrali v dňoch 4. až 11. januára 1945, sme na stránkach našich Novínok písali už mnoho ráz.

Obec v spolupráci s Múzeom SNP v Banskej Bystrici pripravuje pri tejto príležitosti spomienkové podujatie, ktoré sa uskutoční 10. januára 2025. Pietna spomienka sa uskutoční priamo na mieste tragédie pri vápenke. Po nej bude nasledovať historická prezentácia v sále kultúrneho domu. Podrobnejšie informácie obecný úrad poskytne začiatkom januára.

Martin Lokša

Zdroj foto: Múzeum SNP Banská Bystrica

Zasadnutia obecného zastupiteľstva v skratke

Riadne zasadnutie dňa 16. októbra 2024

Odpad

V návrhu rozpočtu obce je potrebné zohľadniť výrazné zvýšenie nákladov na uloženie odpadu na skládke. Ak sa na skládke odpadu spoločnosti Sekológ nezriadi dotriedňovacia linka, bude potrebné počítať s nárastom finančných prostriedkov na uloženie odpadu. Okrem toho sa zvýšia aj náklady na zvoz odpadu.

Denný stacionár

Žiadosť o poskytnutie finančných prostriedkov na rekonštrukciu denného stacionára bola podaná. Zo strany ministerstva práce bol neočakávane skrátený termín ukončenia podávania žiadostí, pôvodne bol termín predĺžený do konca novembra. Vzhľadom na skutočnosť, že žiadosť bola predpripravená, termín podania bol dodržaný.

(Toho času je žiadosť o poskytnutie finančných prostriedkov na rekonštrukciu denného stacionára schválená. Z Plánu obnovy bolo obci pridelených 791-tisíc eur na rekonštrukciu denného stacionára, začiatok prác je naplánovaný na budúci rok. Obec musí doriešiť presťahovanie stacionára do vhodných priestorov. Riešením by mohlo byť využitie Komunitného centra v Predajnej.)

Kultúrny dom

Na 28. októbra 2024 je určený termín kolaudácie 2. nadzemného podlažia zdravotného strediska. Pripravuje sa doplnenie dokumentácie nevyhnutnej pre skolaudovanie priestorov ambulancií. Následne po nadobudnutí právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia bude obec môcť uzatvárať nájomné zmluvy. Lekári, ktorí budú poskytovať zdravotnú starostlivosť, si musia doriešiť potrebné dokumenty pre spustenie prevádzok ambulancií. Ambulancie by mohli začať fungovať v januári 2025.

(Toho času sú priestory skolaudované a obec pripravuje nájomné zmluvy.)

Priestor bývalého kina v Dubovej

Bola podaná žiadosť o poskytnutie dotácie na Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, ktorá sa týka vybudovania detského ihriska a parku na pozemku niekdajšieho kina, pripravuje sa revitalizácia pozemku. Žiadosti by mali byť vyhodnotené v najbližšej dobe.

Detské ihrisko na futbalovom ihrisku v Nemeckej

Zhotoviteľ stavby kultúrneho domu v týchto dňoch pripravuje osadenie prvkov nového detského ihriska na mieste starého, ktoré sa muselo zrušiť z dôvodu vybudovania nádrží. Podľa informácií od zhotoviteľa stavby by malo byť ihrisko dokončené do troch týždňov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Dokument pre celý mikroregión Chopok-juh je spracovaný, ale je potrebné zaslať k nemu Oznámenie o strategickom dokumente, ktoré sa bude podávať Okresnému úradu Brezno na EIA/SEA (proces posudzovania vplyvov na životné prostredie: EIA – proces hodnotenia vplyvov plánovaných investičných zámerov/posudzovania vplyvov činností alebo ich zmien, SEA – proces posudzovania vplyvov strategických dokumentov alebo ich zmien).

Rekonštrukcia domu smútku

Žiadosť na rekonštrukciu domu smútku v Dubovej bola podaná a čaká sa na jej schválenie. Projekt sa musí týkať iba stavby domu smútku, pretože stavba stojí na pozemkoch, ktoré nevlastní obec Nemecká. Do budúcnosti sa vlastníctvo pozemkov pod stavbou musí vysporiadať. Problém sa týka aj niektorých ďalších budov vo vlastníctve obce. Vysporiadanie týchto pozemkov je nevyhnutné doriešiť aj z dôvodu, že na takéto budovy nie je možné žiadať dotácie.

Oprava kanálov

Pripravuje sa verejné obstarávanie na zhotoviteľa v rámci poskytnutej dotácie Miestnej akčnej skupiny Chopok-juh na opravu miestnych komunikácií (odvodňovacie kanály na Tehelnej a Školskej ulici).

Plánované nákupné centrum

Spoločnosť Biedronka má zámer vybudovať nákupné centrum pri Motoreste Nemecká. Obec požadovala, aby spoločnosť do ponuky zakomponovala podmienky: lekáreň, chodník a predovšetkým rozšírenie prístupovej komunikácie III. triedy. Spätná väzba o akceptovaní/neakceptovaní podmienok zatiaľ neprišla.

Vlečka

Obec dostala vlečku od Ministerstva obrany SR, ktorá bola evidovaná ako nepotrebný majetok. Prešla STK, v súčasnosti obec požiadala o zmenu kategórie. Po jej schválení odborom dopravy okresného úradu bude musieť prejsť STK nanovo.

(Toho času je STK urobená.)

Zásady týkajúce sa protispoločenskej činnosti

Obecné zastupiteľstvo (OZ) schválilo Zásady podávania, preverovania a evidovania oznámení týkajúcich sa kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti predložené hlavným kontrolórom obce. Dokument bolo potrebné aktualizovať, aby spĺňal súčasnú legislatívnu požiadavku a štandardy.

Návrh správy z finančnej kontroly v spojenej škole

Kontrolór obce konštatoval, že výkon finančnej kontroly prebiehal na základe podnetu Rady školy pri Spojenej škole v Nemeckej a Uznesenia OZ obce Nemecká č. 32/2024 zo dňa 23. mája 2024. Kontrolór obce v návrhu správy popísal, ktorými nedostatkami sa zaoberal, a v závere uviedol zhrnutie výsledkov. Starosta obce uviedol, že táto správa bude prerokovávaná obecným zastupiteľstvom, keď bude doručené písomné vyjadrenie vedenia Spojenej školy v Nemeckej. Zastupiteľstvo zobralo na vedomie Návrh správy z finančnej kontroly v spojenej škole.

Schválenie VZN týkajúcich sa školy a školského obvodu

Obecné zastupiteľstvo schválilo Všeobecne záväzné nariadenie (VZN) č. 1/2024 o určení školského obvodu základnej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Nemecká a VZN č. 2/2024 o určení spádovej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Nemecká. Následne schválilo aj Dohodu o spádovej materskej škole medzi obcami Nemecká a Ráztoka.

Prerokovanie žiadosti spojenej školy o dofinancovanie

Obecnému úradu bola doručená žiadosť Spojenej školy v Nemeckej o dofinancovanie originálnych kompetencií vo výške 102 576 eur. Keďže žiadosť bola formulovaná veľmi všeobecne, poslanci OZ žiadali doplniť údaje o počte zamestnancov konkrétnych oddelení, žiakov v jednotlivých triedach základnej, materskej aj základnej umeleckej školy. OZ uložilo obecnému úradu zabezpečiť od spojenej školy predloženie upravených príloh k žiadosti o dofinancovanie rozdelené po jednotlivých zložkách spojenej školy a členené podľa podkategórií ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.

Finančný príspevok pre prvákov

OZ zobralo na vedomie, že v súlade s § 4 VZN č. 2/2020 o poskytovaní finančného príspevku na vzdelávanie a pre mladé talenty bol v školskom roku 2024/2025 poskytnutý prostredníctvom spojenej školy jednorazový finančný príspevok pri nástupe dieťaťa na povinnú školskú dochádzku 16 deťom 1. ročníka, spolu vo výške 480 eur.

Zásady hospodárenia s obecným majetkom

OZ schválilo Zásady hospodárenia s majetkom obce Nemecká s účinnosťou od 16. októbra 2024. Do Prílohy č. 1 dokumentu boli doplnené úhrady za krátkodobé prenájmy hnuteľného a nehnuteľného majetku obce. OZ následne zrušilo VZN č. 8/2022 o poplatkoch za služby poskytované obcou.

Upustenie od vymáhania nevymožiteľnej pohľadávky

OZ schválilo trvalé upustenie od vymáhania nevymožiteľnej pohľadávky obce Nemecká voči obchodnej spoločnosti PTCHEM, s. r. o., v sume 23 398,96 eura a schválilo odpis pohľadávky v tejto výške.

Cisternový automobil V3S

Starosta uviedol, že OZ už niekoľkokrát schválilo predaj cisternového vozidla, ktoré vyraďovacia komisia schválila ako prebytočný majetok. Po neúspešnom priamom predaji a po ponúknutí vozidla na komunálnom bazári bola obci doručená ponuka

na kúpu za cenu 2500 eur. Odborný znalec stanovil výpočet všeobecnej hodnoty vozidla na 2177 eur. Vypracovanie znaleckého posudku stálo obec cca 150 eur. OZ schválilo prevod tohto hnutelného majetku obce.

Mimoriadne zasadnutie dňa 26. novembra 2024

Predĺženie platnosti komunitného plánu sociálnych služieb

Obec pracuje na novom dokumente komunitného plánu sociálnych služieb. Momentálne je potrebné predĺžiť platnosť pôvodného dokumentu Komunitný plán sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2018 – 2023 s výhľadom do roku 2025 z dôvodu doručenia výzvy Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK) a upozornenia, že prípadné nesplnenie zákonnej povinnosti predloženia minimálneho predĺženia platnosti predmetného dokumentu môže mať za následok neposkytnutie finančných prostriedkov pre našu obec z dotačného systému BBSK. OZ schválilo predĺženie platnosti dokumentu do času vypracovania nového komunitného plánu, najneskôr však do 31. decembra 2025.

Dofinancovanie spojenej školy

OZ schválilo dofinancovanie originálnych kompetencií pre Spojenú školu v Nemeckej na rok 2024 vo výške 39 700 eur a uložilo obecnému úradu pripraviť návrh na zmenu rozpočtu so zapracovaním navýšenia financovania na najbližšie riadne zasadnutie OZ.

Rozpočtové opatrenie

Účtovníčka obce Ing. A. Barlová, PhD., vysvetlila zmeny v jednotlivých položkách rozpočtu, ktoré boli zaradené vo

výdavkových finančných operáciách týkajúcich sa splácania dodávateľských úverov a rekonštrukcie školy (výmena okien, rekonštrukcia osvetlenia), rekonštrukcie verejného osvetlenia a rekonštrukcie kultúrneho domu. Z dôvodu metodického usmernenia Ministerstva financií SR už tieto výdavky nemôžu byť v rozpočte vedené ako výdavkové finančné operácie, ale stávajú sa bežným výdavkom rozpočtu. Z uvedeného metodického usmernenia vyplýva potreba tieto financie presunúť a schváliť navrhnuté rozpočtové opatrenie. OZ schválilo rozpočtové opatrenie č. 3/2024 v zmysle návrhu.

Príprava všeobecne záväzných nariadení obce

Starosta obce informoval poslancov o pripravovaných návrhoch všeobecne záväzných nariadení obce, konkrétne o návrhu VZN č. 4/2024 o zákaze umiestnenia herní a kasín na území obce Nemecká, návrhu VZN č. 5/2024 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Nemecká, návrhu VZN č. 6/2024 o miestnych daniach, návrhu VZN č. 7/2024 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a návrhu VZN č. 8/2024 o určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosť školy a školského zariadenia. Návrhy nariadení sú zverejnené na úradnej tabuli a je možné ich pripomienkovať do desiatich dní od zverejnenia.

Mimoriadne zasadnutie dňa 28. novembra 2024

Prenájom priestorov ambulancií

Starosta obce informoval, že k schváleniu prenájmov priestorov pre lekárov bol vypracovaný znalecký posudok. Zámer prenájmu so špecifikovaním jednotlivých priestorov ambulancií bol zverejnený v zákonom stanovenej lehote. Všeobecná hodnota

nájmu bola znaleckým posudkom stanovená na 11,65 eur/m²/rok. OZ schválilo prenájom nebytových priestorov (ambulancií lekárov) a poverilo starostu obce podpísaním nájomných zmlúv s nájomcami na dobu neurčitú.

Katarína Marčoková, Obecný úrad Nemecká

Dávame občanom do pozornosti,
že schválením VZN č. 7/2024 bol zvýšený
miestny poplatok za komunálne odpady
a drobné stavebné odpady.

**V prípade, ak občan poplatok uhrádza
prostredníctvom platby SIPO (mesačných
záloh), bude poplatok zmenený automaticky.**

**Osoby, ktoré tento poplatok uhrádzajú
trvalým príkazom z účtu,
si musia výšku poplatku navýšiť.**

Ďalej dávame do pozornosti aj všetky ostatné
VZN s platnosťou od 1. 1. 2025,
ktoré budú zverejnené na webovej stránke obce.

Obecný úrad Nemecká

Harmonogram vrecového zberu

Vrecový zber plastov, kovov
a viacvrstvových kombinovaných
materiálov sa v roku 2025 bude
uskutočňovať posledný štvrtok
v mesiaci podľa nasledovného
harmonogramu.

Plasty, kovy (plechovky)
a viacvrstvové kombinované
materiály (tetrapaky – krabice
z džúsov, mlieka a pod.) sa
v našej obci zbierajú spoločne.

Je teda možné uložiť ich spolu
do jedného vreca, resp.
kontajnera, pretože sa následne
triedia na triediacej linke.

Pred vložením do vreca je
potrebné čo najviac zmenšiť
objem odpadu stlačením.

Mesiac	Termín zberu
január	30. 1.
február	27. 2.
marec	27. 3.
apríl	24. 4.
máj	29. 5.
jún	26. 6.
júl	31. 7.
august	28. 8.
september	25. 9.
október	30. 10.
november	27. 11.
december	18. 12.

Prichádza čas vianočný

■ V poslednom článku sme sa s vami rozlúčili s informáciou, ktorá prezrádzala niečo veľkolepé. A veruže bolo. Poctivo sme si pripravovali vystúpenie na počesť októbra ako Mesiaca úcty k starším. Pri tejto príležitosti sme do októbrového plánu aktivít zaradili precvičovanie divadelných scénok a rozprávok, ako aj tancov v sede. S týmto vystúpením sme išli potešiť obyvateľov Zariadenia sociálnych služieb Luna v Brezne. Dopadlo to nad naše očakávania. V úvode programu si pripravila báseň naša pani Milka Simanová. Divadelné vystúpenie *Koza rohatá* malo tiež obrovský úspech. Nezaháľali ani mladí dospelí, ktorí si nacvičili divadelnú hru *Hrnček, var!* Pokračovali sme tanečnými číslami. Pieseň *Trnky, trnky* je tradičná a folklórna, spolu sme roztancovali celé zariadenie. Modernjšia verzia ľudovej hudby bola od skupiny Hrdza, na pieseň *Taká sa mi páči* sa vyskákali aj tí, čo sedeli. Čerešničkou na torte bol precvičený tanec od Terky Ridzoňovej, ktorá sa vlnila v rytme piesne *Tiahnu vozy* od Zory Kolínskej. V závere sme si spoločne zaspievali pieseň *Na tom našom Horehroní*.

Pri tvorbe sme použili ihličnaté vetvičky, tuju, šípky, šišky, gaštany a všeličo iné. Nezabudli sme ani na našu pamäť. Pracovné listy ušité na mieru sme spoločne riešili pri kávičke a koláčiku. Radosť nám urobila aj návšteva z jednoty dôchodcov Predajná. Pripravené mali pre nás veršované literárne diela od rodáka z Predajnej pána Jána Fekiača. Prednes, ktorý sme si vypočuli, nás na chvíľu spomalil a my sme sa tak zamysleli nad významom jeho slov.

V polovici novembra nás rozprúdila oslava jubilantov. Medzi našimi jubilantkami sa našli 75- aj 30-ročné oslávenkyne. Samozrejme, vek je len číslo a nás nič neodradilo roztancovať parket v hudobných rytmoch skupiny Blindman, v ktorej hrajú Míňo Kvietok a Marek Botev. A keď sa už zjedli obe torty a dopilo šampanské, naše aktivity sa začali preklápať do zimného šatu. Dlhú dobu sme nečakali a k našim papierovým vločkám, ktoré zdobia nástenky, sa pridali aj tie ozajstné. Vianočné pohľadnice vyrobené z vďaky našimi klientkami už čakajú na svojich adresátov, ktorými sú naši priatelia, spolupracujúce zariadenia či organizácie.

Kým sa s nami rok 2024 rozlúči, čaká nás ešte december. Program je zaujímavý a pestrý. Bude sa oslavovať aj krásne 85. jubileum. Tešíme sa na každé stretnutie a vystúpenie, ktoré nás ešte čaká. Keď naše zariadenie prevoňajú medovníčky a nádyh Vianoc, s úctou a pokorou privítame nový rok, ale o tom až v ďalšom čísle.

A čo vaše novoročné predsavzatie? Už ste nad ním premýšľali? Poradíme vám, že to môže byť aj návšteva nášho denného stacionára. My sa potešíme.

Lucia Hladajová
Zdroj foto: autorka

„Na oplátku“ nás prišli s vystúpením navštíviť deti zo Spojenej školy v Nemeckej. S pani učiteľkou Šagátovou nám predviedli roztomilý a štebotavý program. Dokonca si požičali naše kostýmy, kulisy a improvizovane nám zahráli *Kozu rohatú* po svojom. Sme vďační za tieto stretnutia, pretože práve spájanie týchto dvoch generácií má v mnohom veľký význam.

Zvedavo sme privítali november a hneď na začiatku sme si z nazbieraných jesenných darov zeme vyrobili rám na fotografiu.

Novembrové stretnutie s jubilantmi

*Život je dar,
je vôňa našej zeme,
prvý puk na vrbe,
radosť, že žijeme.
Život je teplá dlaň a láskavé slovo,
záblesk vďaky v očiach
za všetko, čo bolo.*

■ Nielen v októbri – Mesiaci úcty k starším je ten najvhodnejší čas vzdať úctu životu, múdrosti, ľudskosti...

Stretnutie jubilujúcich občanov, ktorí sa v danom roku dožívajú 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90 a 95 rokov, je jednou z tých najmilších udalostí v obci. Je to podujatie naplnené pohodou, úsmevom, kde sa, pohládzajúc slovami uznania a poďakovania, môžeme srdcom dotknúť múdrosti, skúsenosti, rozvahy a láskavých tvárí cez prežité roky, prežité bóle i radosti.

Dňa 13. novembra sa v školskej jedálni uskutočnila naša malá oslava jubilantov obce Nemecká. Hrejivé slová príhovoru starostu obce Branislava Čižmárika pôsobili ako balzam na každého, kto osobnou účasťou zdieľal toto vzácne podujatie.

Po príhovore pána starostu obohatilo sviatočný podvečer úžasné vystúpenie detí z materskej školy. Žiaci zo spojenej školy si pripravili úsmevné predstavenie o našich starkých, ktoré vyčarilo úsmev na všetkých tvárach. Mladé talenty z Akadémie La Gioia zaspievali nádherné piesne. Večerný čas bol plný pohody, spomienok, úsmevu, spokojnosti... A veru bolo a je na čo spomínať.

Ďakujeme všetkým jubilantom, ktorí prijali naše pozvanie. Zároveň je nám ľúto, že sa niektorí, či už zo zdravotných, alebo iných vážnych dôvodov, nemohli na stretnutí zúčastniť. Všetkým jubilantom želáme pevné zdravie, šťastie v živote a rodinnú pohodu.

Za všetko, čo ste urobili pre našu obec, ďakujeme. Nech vás vždy úsmev sprevádza, láska pohládza, aby ste nikdy žiaľ nepoznali, samotu necítili a mali dostatok času na všetko, čo ste si doteraz nedopriali.

Monika Klačanová, obecný úrad
Foto: Alexandra Barlová

Jednota dôchodcov v Nemeckej

Ani sme sa nenazdali a prišla jeseň. Jesenným mesiacom je aj október, v ktorom si pripomínáme úcty k starším, k nám seniorom. Pri tejto príležitosti sa niekoľko našich delegovaných seniorov začiatkom októbra zúčastnilo na krajskej oslave Mesiaca úcty k starším vo Zvolene.

Mesiaca úcty k starším si pripomenula aj naša základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska (ZO JDS) v podobe slávnostného posedenia v dome služieb v Dubovej, na ktorom sa zúčastnil veľký počet našich seniorov. Pekný program a slávnostnú výzdobu sály nám pripravili deti z materskej školy a žiaci

zo Spojenej školy v Nemeckej, za čo im patrí úprimné poďakovanie. Našu slávnostnú schôdzu poctili účasťou aj predseda Okresnej organizácie (OO) JDS Brezno JUDr. Michal Frančák a člen Obecného zastupiteľstva v Nemeckej Ing. Juraj Črepp. Po slávnostných príhovoroch sme posedenie zavŕšili prípitkom a chutnou večerou.

Vyvrcholením Mesiaca úcty k starším bola slávnostná schôdza usporiadaná OO JDS Brezno v reštaurácii Omega v Brezne. Po slávnostnom príhovore predsedu, hostí a po kultúrnom programe boli udelené vyznamenania a ďakovné listy zaslúžilým členom JDS v okrese. Vyznamenaním III. stupňa za zaslúžilú prácu a rozvoj JDS na Slovensku boli ocenené aj naše členky Helena Gregorová a Marta Tomková. Za vzornú reprezentáciu na okresných a krajských letných športových hrách bol odmenený Jozef Blaško a za vzornú reprezentáciu v prednese poézie a prózy na okresnom, krajskom a celoslovenskom kole bola ocenená Marta Dejmeková. Obidvom bol udelený ďakovný list. Ďakovný list dostal aj náš starosta Branislav Čižmárik za príkladnú spoluprácu s OO JDS Brezno pri organizovaní okresných kôl seniorských súťaží v našej obci.

Záverom mi dovoľte k nadchádzajúcim vianočným sviatkam popriať čitateľom Noviniek spod Hradiska všetko dobré a do nového roku veľa zdravia.

Ján Sojak, predseda ZO JDS
Zdroj foto: autor

Spojená škola v Nemeckej

Stretnutie s básnikom

■ V tento príjemný predvianočný čas mi nedá nenapísať pár pozitívnych postrehov o tom, ako v našej škole majú deti možnosť zažiť hlboký umelecký zážitok pri čítaní poézie. Možno sa tomu začudujete. Dnes, keď sú deti závislé na telefóne a počítači? Dnes, keď si napíšu krátku správu a hrajú hry? Veď nečítajú ani knihy – a to by ich mala zaujímať poézia?

Ale dňa 14. novembra sme v školskom klube zažili malý zázrak. Na besedu bol pozvaný Valentín Šefčík – básnik, ktorý už napísal niekoľko kníh pre deti a mládež. A on naozaj prišiel z východu Slovenska, kde pôsobí ako riaditeľ Základnej školy v Bertotovciach.

Deti boli v napätom očakávaní. Vidieť a zažiť naozajstného žijúceho básnika, to sa nedeje tak často. Pripravili sa na stretnutie dôkladne. Pani vychovávateľky Maťka a Lucka ich oboznámili s jeho tvorbou, pripravili výstavku jeho kníh a deti si z nich niečo aj prečítali.

Pán Šefčík prišiel medzi deti usmiaty a priateľsky sa spolu zvali. Hneď si získal ich srdcia a na počudovanie aj dvojhodinovú pozornosť, hoci inokedy sa mrvia a vyrušujú. Speváčka ZUŠ Emka Páleníková mu na úvod zaspievala pieseň a potom sa rozbehla beseda popretkávaná recitáciou básní v autorovom podaní, do ktorej hrovou formou zapojil aj deti. Bolo to naozaj krásne, spontánne, deti sa nebáli pýtať na rôzne veci, spolu sa smiali, tleskali a správajú sa naozaj kultivovane. Na besede sa zúčastnili aj všetky deti z literárno-dramatického odboru ZUŠ, pre ktoré bola táto príležitosť nezabudnuteľná.

Veľkú zásluhu na celom priebehu mala pani učiteľka Lucia Nátherová, ktorá celé podujatie moderovala a dala tomu punc dokonalosti, čo v závere ocenil aj sám básnik.

Pán Šefčík je zároveň viacnásobným laureátom Chalupkovho Brezna, súťaže, v ktorej pedagógovia z celého Slovenska majú možnosť raz v roku prezentovať svoje nadanie a tvorivosť v rôznych oblastiach. Jeho básne sú prirodzene hravé, ľahko zapamätateľné, týkajú sa ľudí, života detí a prírody. Sú písané s humorom, ale aj melanchóliou, a sú vhodné pre malé deti, ale aj pre tie v ranom pubertálnom veku.

V závere tvorivej besedy sa deti poďakovali krásnou básňou, ktorá bola napísaná výlučne pre nášho hosta, čo prijal so slzami

v očiach. Vraj to sa mu ešte na žiadnej besede nestalo. Podpísal sa s venovaním na veľké srdce od detí a tiež každému z detí, ktoré si kúpilo jeho knihu. Všetci ho odprevádzali ako najlepšieho kamaráta a vo vzduchu bolo cítiť krásnu súhrnu duší, ktoré očarila poézia. Možno bude toto stretnutie pre niektoré z detí inšpiráciou a vyrastie z neho básnik alebo iný umelec, ktorý bude vedieť urobiť svet krajším.

Ďakujeme za to krásne popoludnie!

Zuzana Vaníková
Zdroj foto: autorka

Máme Laureáta Chalupkovho Brezna

■ Nie každá škola na Slovensku sa môže pochváliť, že má Laureáta Chalupkovho Brezna. Naša škola v Nemeckej áno. Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR a mesto Brezno v dňoch 18. až 20. októbra 2024 zorganizovali jubilejný 55. ročník Chalupkovho Brezna. Do centra Brezna zavítala celoslovenská prehliadka záujmovo-umeleckej tvorivosti pedagógov. Súťažilo sa v tradičných kategóriách – v literárnej, vo výtvarnej, v hudobnej tvorbe, umeleckom prednese a v jednej novej kategórii – inovatívne metódy a umelecká tvorivosť v edukácii.

A práve v kategórii inovatívne metódy a umelecká tvorivosť v edukácii si titul laureáta odniesla riaditeľka Spojenej školy v Nemeckej Mgr. Anna Petrášová, PhD. Ocenenie získala za príspevok *Rozprávky vo vyučovaní biológie pre 5. ročník základných škôl*, v ktorom prezentovala svoje didaktické rozprávky a ich implementáciu do výchovno-vzdelávacieho procesu. Cieľom jej súťažného príspevku bolo ukázať, že rozprávku možno zaradiť aj do vyučovania biológie. Písanie didaktických rozprávok je podľa jej slov náročné, pretože didaktická rozprávka musí

okrem výchovnej funkcie plniť najmä tú vzdelávaciu, pričom reálne učivo nesmie byť obrazným jazykom rozprávky skreslené či deformované. Doposiaľ napísala päť didaktických rozprávok – *Hubový balón*, *Večerný koncert*, *Kačica klebetnica*, *Zina je iná* a *Krištáľová plutva*.

Rozprávka *Hubový balón* je o lesných hubách, o princeznej Aninke z rodu pečiarke a princovi Janíkovi z rodu kozákov. V rozprávke *Večerný koncert* vystupujú lúčne a poľné bezstavovce, pričom hlavnou hrdinkou je lienka Lenka. Organizuje večerný koncert pre svojich priateľov a tesne pred koncertom sa zamotá do pavučiny. Rozprávka *Kačica klebetnica* je o vodných vtákoch. V blízkosti hniezda kačice Ivice a káčera Karola hniezdi rodina labutí bielych. Keďže sa spočiatku mláďa labutí vôbec nepodobá na svojich rodičov, začne kačica rozširovať klebetu o nevernej labuti. Rozprávka *Zina je iná* je o žubrienke Zine, ktorá štyri mesiace hľadá svoju rodinu. Na konci svojej premeny sa od rosníčky Aničky dozvedá, kým je v skutočnosti. Rozprávka *Krištáľová plutva* je venovaná rybám. Nižšie je uvedený úryvok práve z tejto rozprávky.

Kategóriu, v ktorej súťažila aj naša pani riaditeľka, hodnotil profesor Miron Zelina. Pán profesor je jeden z najväčších

odborníkov na tému školstva a vzdelávania na Slovensku. Bol prekvapený vysokou úrovňou pedagógov a ich obrovskou zanietenosťou. Poukázal tiež na to, že neraz objavujú veci, ktoré sú mnohokrát popísané len v teórii. Takéto ocenenie z rúk pro-

fesora Zelinu pre pani riaditeľku našej školy a titul laureáta sú preto mimoriadne cenné.

Srdečne gratulujeme a prajeme veľa inšpirácií a tvorivých síl pri písaní.

Zuzana Vaníková, učiteľka Spojenej školy v Nemeckej

Krištáľová plutva

(Úryvok z didaktickej rozprávky Anny Petrášovej)

„Vážené dámy, vážení páni, vítame vás na pätnástom ročníku udeľovania prestížneho ocenenia Krištáľová plutva. Celým galavečerom vás bude sprevádzať známy moderátor, kapor obyčajný.“ Ryby v hladisku po úvodných slovách náhle stíchli a na javisko priplával kapor obyčajný.

„Ďakujem za srdečné privítanie. Už po pätnástykrát sa stretávame na udeľovaní prestížneho ocenenia Krištáľová plutva. Postupne si predstavíme všetky nominované sladkovodné ryby. Naším špeciálnym hudobným hosťom bude známe dámske pop operné trio *Rutilus*.“ Len čo kapor dopovedal, na javisko priplávali tri plotice červenooké.

„Ďakujeme... ďakujeme. Pätnásty ročník otvoríme našou najznámejšou skladbou *Vivo per lei*,“ povedala jedna z plotíc.

„Ešte predtým nám dovoľte predstaviť vám nášho dlhoročného moderátora,“ povedala druhá plotica. „Kapor obyčajný žije v pomaly tečúcich a stojatých vodách. Telo má pokryté škridlicovito uloženými šupinami ako väčšina rýb. Na hlave má oči a ústa s dvomi dlhými a dvomi krátkymi fúzikmi. Práve vďaka nim je náš kapor obyčajný nezameniteľný. V nich má uložené chuťové a hmatové orgány. Čuch má na bokoch hlavy v plytkých jamkách. Na boku hlavy má rovnako ako ostatné ryby žiabre, ktoré chránia žiabrové viečka. Na trupe má plutvy, chrbtovú plutvu, dve prsné plutvy, dve brušné plutvy a análnu plutvu. Chvost má ukončený chvostovou plutvou. Po boku tela sa mu tiahne bočná čiara, ktorá slúži nám rybám na vnímanie nárazov vln, tlaku vody a smeru prúdenia vody. Náš kapor obyčajný je veľký labužník, živí sa živočíchmi žijúcimi na dne a rastlinami.“

„*Vivo per lei*, skladba z nášho prvého albumu, pre vás, pre naše skvelé publikum!“ dodala tretia plotica a z javiska sa začali ozývať prvé tóny skladby.

Plotice červenooké patria k najrozšírenejším rybám v sladkých vodách. Majú do červena sfarbené oči. Sú striebřité, len chrbát majú sivozelený. Análnu plutvu a brušné plutvy majú pomarančovej farby, ostatné plutvy sú sivé, len chrbtová má červenkastý nádych. Žijú v húfoch, v stojatých vodách. Ich jedálničiek tvoria malé živočích a rastliny.

Kým plotice spievali, kapor čakal v zákulisí. Opakoval si text. Keď dospievali, vrátil sa na javisko.

„Prvým nominovaným je pstruh potočný, najrýchlejšia ryba, ktorá dokáže plávať rýchlosťou až 72 km/h,“ ohlásil kapor

a na javisko priplával pstruh. „Žije vo vodách s vysokým obsahom kyslíka, obľubuje studené a horské tečúce vody,“ pokračoval kapor. „Na jeho zelenohnedom tele sa mu po bokoch vynímajú červené, svetlo lemované škvrny. Medzi chrbtovou a chvostovou plutvou má tukovú plutvičku. V jeho jedálničku dominujú prevažne menšie ryby a vodné živočích,“ dopovedal kapor a pstruh odplával z javiska.

„Ďalším nominovaným je lipeň tymiánový,“ začal kapor, keď sa na javisku objavila ďalšia sladkovodná ryba. „Je najčastejšou rybou v podhorských potokoch. Ako si môžete všimnúť, jeho chrbtová strana je sivozelená, boky a brucho striebřistobiele. Na chrbte a bokoch má čierne škvrny. Medzi chrbtovou a chvostovou plutvou má tukovú plutvičku. Spoznáte ho aj vďaka vysokej chrbtovej plutve. Určite nepohrdne ulitníkmi, vodným hmyzom, malými rybami či ikrami,“ povedal kapor a lipeň odplával do zákulisia.

„Á... už vidím prichádzať pôvabnú dámu z pomaly tečúcich a stojatých vôd, šťuku severnú,“ ohlásil kapor ďalšiu nomináciu. „Má krásne dlhé a štíhle telo s hnedozeleným chrbtom, so svetlejšími bokmi s tmavými priečnymi pruhmi a svetlým bruchom. Na chrbtovej, chvostovej a análnej plutve má nepravidelné tmavé škvrny. Na dlhej hlave má hlboko rozštiepené ústa, vďaka čomu jej neujde žiadna menšia ryba či iný vodný živočích. Je najväčším dravcom našich vôd.“ Len čo to kapor dopovedal, šťuka odplávala z javiska a na javisko opäť priplávali tri plotice z pop operného tria *Rutilus* a zaspievali ďalšiu známu skladbu z ich repertoáru *Ma fille est belle*.

„Ďalším nominovaným je úhor európsky,“ pokračoval kapor v predstavovaní ďalšieho nominovaného, ktorý priplával na javisko, „má štíhle hadovité telo s drobnými šupinami. Chrbtovú, chvostovú a análnu plutvu má spojenú do plutvového lemu. Určite ste si všimli, že nemá brušné plutvy. Chrbát má olivovohnedý, brušnú stranu žltkastú.“

„Povráva sa, že je veľký záletník,“ pokračoval kapor šepotom, „kvôli krásnym rybám prekonáva najväčšie vzdialenosti spomedzi všetkých našich rýb, navštevuje až Sargasovo more, údajne má veľa rybej mlade, ktorú posiela späť do riek na Slovensko, kde dospieva.“

Z diania v škôlke

Enviro aktivity „Život medveďa“

Naša materská škola je zameraná na environmentálnu výchovu, preto radi vítame rôznych pedagógov a pracovníkov, ktorí sa tejto oblasti venujú a vedia nás svojimi vedomosťami obohatiť. Jednou takou osobnosťou je aj pani Ing. Jana Kološťová, pedagogička environmentálnej výchovy zo správy NAPANT-u v Slovenskej Lupči, ktorá nám prišla priblížiť fascinujúci život medveďa. Deti sa počas návštevy dozvedeli, kde medvede žijú,

čo tvorí ich potravu a ako sa správajú počas roka. Okrem teoretických informácií čakali na deti aj zábavné aktivity a hlavne aj naozajstný vypreparovaný medveď. Deti si ho mohli pohľadiť a vidieť ho v jeho prirodzenej veľkosti. Aktivity s pani Ing. Janou Kološťovou máme veľmi radi, lebo sú tvorivé a pre deti veľmi obohacujúce, preto jej veľmi pekne ďakujeme.

Drogy a prevencia

■ Sociálna pedagogička Mgr. Mária Baldovská 28. novembra prijala pozvanie do našej materskej školy so zaujímavou a podnetnou témou – Základy prevencie proti drogám. Cieľom návštevy bolo nielen priblížiť deťom jednoduchým a vekovo primeraným spôsobom nebezpečenstvá spojené s drogami, ale aj podporiť ich schopnosť rozhodovať sa zodpovedne a vyhýbať sa rizikám. Možno si hovoríme, že táto téma je pre deti predškolského veku príliš zložitá, pani Mgr. Baldovská použila hravé aktivity a pútavé rozprávania, ktoré deti dokázali zaujať a vtiahnuť do diskusie. Pomocou maňušky a príbehu vysvetlila, že nie všetko, čo vyzerá ako „cukrík“, je naozaj bezpečné, a že niektoré veci môžu byť pre telo veľmi škodlivé. Tieto jednoduché pravidlá boli podporené veselými pesničkami a kreslením, čo pomohlo deťom lepšie pochopiť súvislosti.

Eva Pocklanová

Divadlo Hoki Poki

■ Divadlo Hoki Poki cestuje po Slovensku so svojimi bábkami a 21. novembra zavítalo aj do našej škôlky. Rozpovedalo nám rozprávku pod názvom *Chliebík*. Predstavenie hravou formou rozpráva o tom, že chlieb si zaslúži našu úctu. Príbeh hovorí o zrodení chleba a jeho dlhej ceste na náš stôl. Edukatívnym a pritom zábavným spôsobom opisuje jeho cestu od semienka zasadeného do zeme cez rast, postupné spracovanie rôznymi profesiami až do rúk šikovného pekára. Diváci interaktívne vstupujú do deja predstavenia a tak ho spoluvytvárajú a spestrujú. Ako to celé dopadne? Radi priznávame, že poriadnou chuťou na poctivý krajec chleba. Samozrejme, aj radosťou zo zistenia, že napiecť dobrý chlieb je ozajstné umenie, ktoré však pri troche odvahy a vedomostí zvládne každý z nás. Divadelné predstavenie je metaforou, ktorá hovorí zrozumiteľnou rečou o cene a výsledkoch práce ľudských rúk.

Zdroj foto: archív MŠ

Tekvice v materskej škole

■ V jeden krásny októbrový deň uprostred babieho leta sme v našej materskej škole privítali šikovné mamičky a babičky, s ktorými sme strávili príjemné popoludnie. No nebolo to obyčajné popoludnie. Bolo „tekvičkové“. A veru zišlo sa nás viac než dosť. V priebehu polhodiny začali pribúdať tekvičky rôznych farieb, tvarov a veľkostí, ktoré sa po vyrezaní premenili na zubaté, ušaté, okaté, ba i rozprávkové bytosti. Nakoniec sme si hotovými tekvičkami vyzdobili vchod do našej materskej školy. No najväčšie prekvapenie nás čakalo na druhý deň ráno, keď nás vítali svietiace a blikajúce tekvičky. Ďakujeme rodičom za účasť a tešíme sa na ďalšie tvorivé popoludnie.

Ivana Kapušňaková

Svetový deň zvierat v materskej škole

■ Deti už od raného detstva citlivo vnímajú prírodu, rastliny, stromy a hlavne zvieratá, pretože zvieratá sú súčasťou a krásou života. Preto je potrebné lásku k prírode a k zvieratám, ktorú majú prirodzene v sebe, neustále posilňovať a rozvíjať.

Dňa 4. októbra sa v rámci Svetového dňa zvierat v našej materskej škole uskutočnilo vzdelávanie s hudbou pod vedením Mgr. Miroslava Kána a Aleka Mala z umeleckej agentúry Maják v Dolnej Lehote. Názov vzdelávania bol *Aj zvieratá sú živé bytosti*. V tejto aktivite zazneli krásne piesne o zvieratách a zároveň nám prostredníctvom powerpointovej prezentácie boli sprostredkované informácie o ochrane zvierat, o tom, ako sa k nim máme a, naopak, nemáme správať. Nezabúdajme, že ako človek má právo na dôstojný život, tak toto právo majú všetky živé tvory na tejto planéte.

Aktualizačné vzdelávanie *Pohyb ako symptóm a ako liek*

■ Dňa 28. novembra sa uskutočnilo v našej materskej škole aktualizačné vzdelávanie pod názvom *Pohyb ako symptóm a ako liek*. V modernom svete plnom zhonu sa stretávame so stresom nielen u dospelých, ale aj u detí. Máme ale jednoduchý, no výnimočne silný liek – pohyb. Keď tento pohyb doplníme kresbou a hrou, vznikne nádherné prepojenie umeleckých činností. Hlavným cieľom programu bolo udržať pozornosť detí pomocou pohybových aktivít, zaradiť pohyb ako liek do edukačných činností, poznať rôzne druhy cvičení a ich využitie vo výtvarných činnostiach.

Zdroj foto: archív MŠ

Predstavené boli aktivity workshopu arteterapie v pohybe, ale aj súbor aktivít, ktorých autorkou bola školiteľka. Pedagogičky z materskej školy sa aktívne zapájali do tvorivých činností, ktoré môžu samy aplikovať vo svojej praxi. Overili si pozornosť

a precvičili postreh v kresliarskej rozcvičke. Zámerom školičky bolo podeliť sa o poznatky z aktuálnych školení, zo samoštúdiá a podnietiť nás k produkcii vlastných nápadov. Vzdelávanie prebehlo veľmi rýchlo, lebo bolo tvorivé, veselé a hlavne inšpiratívne. Veľká vďaka preto patrí Mgr. Ivici Handlovskej, PhD., z umeleckej školy v Nemeckej.

Ivana Štellerová

Úcta k starším

Staroba sa týka nás všetkých, je prirodzenou súčasťou nášho života. Mesiac október je Mesiacom úcty k starším. Úcty k tým, ktorí tvrdo pracovali, aby sa nám žilo lepšie. Úcty k našim otcom a k našim mamám, k našim starým rodičom. Deti k nej vedieme každý deň, o to viac počas mesiaca október. A preto sme si pre starých a prastarých rodičov pripravili krásne vystúpenie, ktorým sme potešili ich srdiečka. Najprv vyčarili úsmev na tvári seniorom v dennom stacionári, neskôr zaspievali a zatancovali seniorom v dome služieb v Dubovej a napokon jubilantom z obce.

Foto: Ján Čorba

Všetkým seniorom želáme pevné zdravie, radosť zo života a aby ich aj ďalšie roky sprevádzala láska, úcta, pozornosť a vďačnosť nás všetkých.

Kováči

Kováč kuje, mechy duje, pracuje pri ohni a kováčka deti myje, šaty pre ne šije.

Zdroj foto: archív MŠ

Kuje, kuje podkovičku pre koníka Sivka a kováčka kašu varí, obed deťom chystá.

Slovami tejto piesne deti privítali v materskej škole bratov Pukovcov z Tekovských Lužian, ktorí zaujímavým zážitkovým učením deťom priblížili tradičné kováčske remeslo. Deti sa dozvedeli zaujímavosti o živote remeselníka a videli kováča pri práci. Tí odvážnejší si sami mohli vyskúšať kováčske remeslo v praxi a vyrobená podkova bude zdobiť interiér našej materskej školy.

Petronela Kútiková

Zdroj foto: archív MŠ

Keramikár

V dňoch 12. a 13. novembra zavítal do našej materskej školy pán keramikár Marek Novotňák. Deti si pod jeho vedením vyrobili krásne darčeky pre svojich rodičov, ktoré im podarujú na Vianoce. Pán keramikár naše výrobky neskôr vypálil vo svojej peci a spoločne s deťmi sme si darčeky zabalili. Deťom sa výroba veľmi páčila, lebo pracovali s hlinou.

S Marekom Novotňákom spolupracujeme už päť rokov a vždy sa na jeho návštevu tešíme, lebo deti spoznávajú na vlastnej koži tradičné remeslo, trénujú si jemnú motoriku, majú radosť z vytvoreného diela a z toho, že niekoho obdarujú.

Mikuláš v škôlke

Dňa 6. decembra vládla u nás v materskej škole od rána atmosféra očakávania. Všetky deti, no aj pani učiteľky netrpezlivo čakali na tú magickú hodinu, keď do našej škôlky zavíta Mikuláš spolu so svojou družinou.

Po obednom spánku sa to všetko začalo. Deti sa usadili do krásne vyzdobenej triedy, kde ich so spevom privítala speváčka Hviezdička, ktorá si spolu s nimi zaspievala krásne známe vianočné aj predvianočné pesničky.

Zrazu sa rozzvučal zvonček a na dvere balkóna ktosi zaklopal. Bol to on, dlho očakávaný Mikuláš so svojou družinou. V deťoch zavládla radosť, smiech a objavili sa aj slzičky. Mikuláša privítali krásnymi básničkami a pesničkami, ktoré si každá trieda pripravila pod vedením svojej pani učiteľky. Od Mikuláša dostali sladké balíčky no a niektorí aj uhlie od čerta, ktoré si sami vypýtali. Spolu s Hviezdičkou si na záver zaspievali pieseň *Tichá noc* a Mikuláša odprevadili k jeho saniam.

Touto cestou by sme sa chceli poďakovať Mikulášovi (pánovi starostovi), čertovi (pánovi Pavlovi Šrotovi), anjelovi (Julke Lokšovej) a Hviezdičke (Bibiane Konturovej), rodičom za prípravu balíčkov a krásnu atmosféru, lebo aj vďaka nim bolo naše popoludnie čarovné a nezabudnuteľné.

Veronika Vaníková

Kalimba, Bolfovcí a jeden príbeh o ľudskosti

Kalimba je netradičný, intuitívny hudobný nástroj afrického pôvodu. Jeho jemné zvuky sú protiváhou našich temperamentných prejavov a nálad. Deti z našej materskej školy sa s ním stretávajú pravidelne, a to prostredníctvom Katky Bolfovej. Spolu s manželom sa venujú samotnej výrobe zaujímavého nástroja, ako aj jeho využitiu v muzikoterapii cez rôzne formy workshopov. My sme si Katku pozvali v jedno septembrové popoludnie a strávili sme príjemné chvíle pri rôznorodých hudobných aktivitách. Deti pracovali s intuíciou, hravosťou, spievali si, ale hlavne hudba a samotná hra na kalimbe nás všetkých potešila, urobila šťastnými a upokojila vo svete plnom rozptýlení.

V podobnom pokojnom duchu sa niesla aj ďalšia akcia v materskej škole zorganizovaná manželmi Bolfovcami, kolektívom

Zdroj foto: archív MŠ

materskej školy a rodinou Páleníkovou z Nemeckej pod názvom *Martinský lampiónový sprievod*. Ako už názov napovedá, akcia sa konala na sviatok svätého Martina. Deti v dopoludňajších aktivitách spoločne s pani učiteľkami napiekli svätomartinské rožky. Naučili sa krásnu pesničku *Moje malé svetielko* a tým vytvorili nádhernú atmosféru, ktorá pokračovala popoludní stretnutím detí a ich rodičov v materskej škole. Za asistencie Katky Bolfovej si spoločne vyrobili lampióny – papierové, sklenené, ale hlavne vlastnoručne dotvorené. Následne bola pre všetkých účastníkov pripravená zaujímavá trasa s ešte zaujímavejšími aktivitami. Deti museli nájsť v okolí školy schované svetielka, ktorými rozsvietili svoje lampióny, hľadali odpovede na hádanky, až dorazili na súkromnú rodinnú farmu Páleníkovcov. Tam bolo pre všetkých pripravené tieňové divadielko – príbeh svätého Martina. Po jeho skončení sa deti podelili s vlastnoručne urobenými orechovými či makovými rožkami. Symfóniou svetiel sme oslávili a pozdvihli dobrotu a ľudskú dôstojnosť a svojím konaním dosvedčili význam slov: *Len tým, čo odovzdáme druhým, spoznáme hodnotu seba samých*. Veríme, že podobných akcií bude v našej materskej škole pribúdať.

Podporné opatrenia v materskej škole

■ Základom myšlienky inkluzívneho vzdelávania je snaha poskytnúť všetkým deťom bez rozdielu adekvátnu a čo najlepšiu úroveň vzdelávania s ohľadom na ich individuálne možnosti a potreby. Jednou z najdôležitejších podmienok *inkluzívneho prostredia v materskej škole* je akceptovanie princípu, že každé dieťa je prínosom pre ostatných a svojou odlišnosťou je obohatením nielen pre vzdelávanie, ale aj pre prípravu na život v demokratickej spoločnosti.

Jedným z prostriedkov realizácie inkluzívneho vzdelávania je systém podporných opatrení. V našej materskej škole poskytujeme podporné opatrenia v rámci prevencie na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencie výskytu rizikového správania. Snažíme sa vytvárať také podmienky, aby sa každé dieťa mohlo maximálne rozvíjať.

V dnešnom rýchlo sa meniacom svete je dôležitejšie ako kedykoľvek predtým stále sa vzdelávať. Neustále získavanie nových znalostí a zručností nám umožňuje byť odbornejšími, produktívnejšími a lepšie pripravenými riešiť nové výzvy či rôzne problémy.

Aj z tohto dôvodu sa náš pedagogický kolektív priamo v našej materskej škole zúčastnil na aktualizacom vzdelávaní vedenom Mgr. Zuzanou Lokšovou. Témou bolo *Poskytovanie podporných opatrení deťom v predškolskom veku*. Cieľom školenia bolo rozšíriť spôsobilosti vybrať, aplikovať a vyhodnotiť efektivitu a účinnosť konkrétnych podporných opatrení, prípadne ich modifikácie, v procese výchovy a vzdelávania v najlepšom záujme dieťaťa a s ohľadom na podmienky materskej školy.

Možnosť podeliť sa o nové poznatky a informácie z praxe sme využili na ďalšom stretnutí viacerých pedagogických kolektívov z okolitých materských škôl. Do našej materskej školy sme si pozvali aj dve regionálne metódičky z NIVAM-u (Národného inštitútu vzdelávania a mládeže) – krajského pracoviska v Banskej Bystrici pre danú problematiku. Stretnutie bolo podnetné a inšpirujúce, poskytlo nám množstvo nových nápadov a praktických tipov, ktoré určite využijeme vo svojej pedagogickej praxi.

Zuzana Lokšová

Dobrovoľný hasičský zbor v Nemeckej

Hasičské súťaže

Na pôde Národného biatlonového centra v Osrblí sa 28. septembra 2024 uskutočnilo jesenné kolo hry Plameň. Mladí hasiči musia absolvovať branné preteky s rôznymi disciplínami počas behu, ako aj po dobehnutí do cieľa. K súťažným disciplínam, ktoré absolvujú počas behu, patrí určovanie vecných prostriedkov, ukazovanie optických signálov, hod granátom, ďalej musia prerúčkať vodorovne uviazané lano a preskočiť vodnú priekopu. Po dobehnutí do cieľa absolvujú zdravotnú prípravu, kde ich zdravotná sestra z Červeného kríža preverí zo základných znalostí poskytnutia prvej pomoci. Zároveň im ukáže aj rôzne modelové situácie, s ktorými sa môžu stretnúť v bežnom živote. Oblúbená je aj strelba zo vzduchovky. Po odbehnutí všetkých družstiev sa mladí hasiči nedočkavo tešili na vyhodnotenie.

Na jesennom kole nechýbalo ani zastúpenie družstiev z Dobrovoľného hasičského zboru (DHZ) Nemecká, konkrétne z kolektívu mladých hasičov. Družstvo starších dievčat (E. Dunajská, N. Môciková, V. Môciková, N. Chválíková, V. Laurincová) sa vo svojej kategórii umiestnilo na 3. priečke. Družstvo dorastencov (J. Lokšová, M. Klibáni, O. Bartoš, F. Pavlovský,

Družstvo dievčat na súťaži v Osrblí

Naši chlapci na súťaži v Osrblí

S. Kotlár) skončilo na krásnom 2. mieste. Nemôžeme opomenúť ani družstvo mladších chlapcov (O. Dzurman, J. Kotlár, I. Bartoš, A. Daxner, Z. Štajer), ktoré sa vo svojej kategórii umiestnilo na 4. mieste. Ďakujeme našim mladým hasičom za vzornú reprezentáciu našej obce a nášho hasičského zboru počas celého roka. Vďaka patrí aj vedúcim mládeže, ktorí vedú hasičský krúžok a svedomito pripravujú mladých hasičov na súťažné hasičské podujatia.

Školenia a výcvik

Dňa 8. novembra 2024 sa konalo školenie, ktorého absolventi získajú odznak odbornosti hasič III. stupňa. Územný výbor dobrovoľných hasičov v Brezne organizoval takúto školenie po dlhšej niekoľkoročnej prestávke. Témou bola organizácia Dobrovoľnej požiarnej ochrany (DPO) SR, rozdiel medzi dobrovoľným hasičským zborom a dobrovoľným hasičským zborom obce, taktika pri zásahoch, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a iné. Školenia úspešne absolvovali jedenásti dobrovoľní hasiči z Nemeckej, ktorí si tým zvýšili svoju odbornosť.

Dorastenci na súťaži v Osrblí

Dobrovoľný hasičský zbor Nemecká Vás srdečne pozýva na **IX. HASIČSKÝ PLES**

15. FEBRUÁR 2025

18.00 HOD.

ESTRÁDNA SÁLA KD PODBREZOVÁ

K TANCU ZAHRÁ HUDOBNÁ SKUPINA OBZOR
A ĽUDOVÁ HUDBA ČEREŠIENKA

Tešíme sa na Vás...

Katarína Marčoková 0915 837 098

Pavel Marčok 0915 506 221

Zhodnotenie...

Rok 2024 v Dobrovoľnom hasičskom zbore Nemecká bol plný významných udalostí a úspechov. Mimoriadne hrdí sme na družstvo dievčat, ktoré vďaka svojmu odhodlaniu a výbornej príprave postúpili až na krajskú súťaž jarného kola v Brezne, kde skončili na krásnom 3. mieste. Tento výsledok je dôkazom ich tvrdej práce a tímového ducha, ktorý je pre náš zbor taký charakteristický.

September 2024 bol pre nás všetkých mimoriadne výnimočný, keďže sme si pripomenuli 100. výročie založenia DHZ Nemecká. Oslavy sa niesli v duchu tradície, vďačnosti a radosti, pričom sme spoločne vzdali hold generáciám hasičov, ktorí v uplynulom období obetavo chránili našu obec. Program plný spomienok, kultúry, priateľských stretnutí a udelených vyznamenaní zanechal v každom z nás nezabudnuteľný dojem.

S vďačnosťou a hrdosťou sa obzeráme za týmto rokom a tešíme sa na nové výzvy a spoločné chvíle, ktoré nám budúcnosť prinesie. Želám všetkým dobrovoľným hasičom a obyvateľom obce Nemecká krásne, pokojné a ničím nerušené vianočné sviatky v kruhu rodiny a blízkych. Nech sú plné radosti a príjemných chvíľ.

*Pavel Marčok, predseda zboru
Zdroj foto: autor*

Ráztočania na nových doskách nášho javiska

Novopostavený kultúrny dom v Nemeckej sme slávnostne otvorili v septembri. Prvé divadelné predstavenie sa však na jeho doskách uskutočnilo až prvú decembrovú nedeľu. Ochotnícky súbor Ráztočan sa publiku predstavil komédiou zo

súčasnosti *Tajomstvo kúpeľov*. Inscenáciu pro režijnej stránke pripravila Zuzana Vaníková, ktorá je zároveň autorkou scenára. Potešiteľné bolo najmä to, že herci hrali pred plnou sálou a v celom priestore vládla počas predstavenia dobrá atmosféra. Tí,

ktorí hrali či hrávajú divadlo alebo sa aktívne ako účinkujúci podieľajú na iných verejných kultúrnych podujatiach, iste vedia, o čom píšem. Nadviazanie kontaktu s divákmi je pre každého herca, speváka, muzikanta či tanečníka veľmi dôležité. Kiežby si naše publikum priazeň voči ochotníckym predstaveniam zachovalo, aby sa kultúrne podujatia v novej sále tešili takému záujmu občanov, ako sme to mali možnosť zažiť 1. decembra.

Martin Lokša

Foto: Alexandra Barlová

Mikuláš

Ani tento rok Mikuláš nezabudol na všetky dobré deti v našej obci. Nechodil z domu do domu, ale stretol sa s nimi pred naším novým kultúrnym domom. Tam si detičky pozreli bábkové divadielko *Popolvár* v podaní Tomáša Pohorelca a Juraja Haviara

130 balíčkov a vypočúť si veľa básní a piesní. Niektorí sa báli čerta, ktorý našťastie nikoho so sebou nezobral. Pre všetkých bol pripravený punč na zahriatie a tiež vynikajúce šišky. Za to musíme poďakovať členom nášho dobrovoľného hasičského

z Medzibrodu. Hneď po skončení predstavenia sa ponáhľali k stromčeku. Ešte nesvietil. Deti ho spoločne s Mikulášom a jeho pomocníkmi – čertom a anjelmi – rozžiarili v plnej kráse. A potom už čakala Mikuláša ťažká práca. Musel rozdať až

zboru. Čo by sme si počali bez ich ochoty? Stromček bude žiariť celé vianočné obdobie. Už sa tešíme na Vianoce.

Milena Grúberová

Foto: Alexandra Barlová

O jednom našom chýrnom šustrovi

Výskum Centra tradičnej kultúry z Detvy

Od roku 2004 sú v priestoroch nemečianskej školy umiestnené zbierky Jozefa Murína z Dubovej. Prvú zbierku tvoria predmety dennej potreby, ktoré boli v minulosti súčasťou každodenného života našich predkov, najmä obyvateľov Nemeckej, Dubovej a Zámestia. Druhá pozostáva z modelov tradičnej architektúry, ktoré sú vernými zmenšeninami originálov a ktorých autorom je spomínaný Jožko Murín.

O zdokumentovanie prvej spomínanej zbierky prejavilo tohto roku záujem Centrum tradičnej kultúry (CTK) v Detve. Táto inštitúcia, ktorú pred niekoľkými rokmi zriadil Banskobystrický samosprávny kraj, sa okrem iného zameriava na fotodokumentáciu predmetov a všetkého, čo súvisí s tradičným životom na území kraja v minulosti. V septembri sa zamestnancom centra v budove našej školy podarilo zdokumentovať najzaujímavejšie časti tejto zbierky. Okrem zhotovenia fotografií patrí k ich práci aj zhromaždiť všetky zaujímavé informácie, ktoré súvisia so vznikom a s používaním týchto predmetov.

Obuvník Štefan Klinčík (v dolnom rade druhý sprava) s manželkou a s rodinou svojho syna (okolo roku 1949)

Šusterský stolík Štefana Klinčíka s pracovnými nástrojmi

Ako najzaujímavejšiu súčasť zbierky zamestnanci CTK vyhodnotili zariadenie dielne nemečianskeho obuvníka Štefana Klinčíka. Hoci na území našej obce pôsobilo v prvej polovici 20. storočia viacero šustrov, tento patrila k najvyhľadávanejším a najzručnejším z nich. V medzivojnovom období bol za prácou v Amerike, odkiaľ si doniesol neoceniteľné skúsenosti a podľa všetkého aj nástroje a strihy topánok potrebné na vykonávanie remesla. Po návrate si v Nemeckej (na dnešnej Ulici SNP) postavil neveliký dom a v jeho podkroví si zriadil dielňu. Jeho služby nevyhľadávali len obyvatelia Nemeckej, Dubovej a Zámestia, ale aj zákazníci zo širšieho okolia.

Kuriozitou je, že zariadenie dielničky vrátane šusterského stolíka, stoličky, náradia a rôznorodých obuvníckych potrieb sa zachovalo vlastne kompletne. Celú expozíciu dopĺňajú aj ukážky výrobkov, písomné dokumenty a dokonca aj firemná tabuľa, ktorú mal Štefan Klinčík v čase fungovania svojej živnosti pripevnenú na dome. O jedinečnosti tejto zbierky svedčí aj fakt, že o ňu v minulosti prejavilo záujem aj naše národné múzeum.

Vedúca CTK v Detve Andrea Jágerová v rámci dokumentácie zaznamenala rozhovor nielen so zakladateľom tohto minimúzea Jozefom Murínom, ale aj s Evou Bahýlovou, pravnučkou Štefana Klinčíka, ktorá pozostalost' po prastarom otcovi darovala múzeu pred dvadsiatimi rokmi. Na zvukových nahrávkach tak zostanú zaznamenané aj spomienky na jedného z niekdajších nemečianskych majstrov a informácie z jeho života, ktoré často odchádzajú do zabudnutia. Pre poznanie a pochopenie života v minulosti majú však veľkú hodnotu a bez prehánania možno povedať, že ak sa včas zachytia, obohatia naše vedomosti o živote našich predkov a dodajú im nový a zaujímavejší rozmer.

Všetky zdokumentované objekty z nášho múzea sú už súčasťou digitálnej databázy a každý záujemca si ich môže pozrieť na <https://tradicie.online/arlp-spos/sk/>.

Martin Lokša

Foto: Lukáš Hronček

Rozhovor so zakladateľom a správcom múzea Jozefom Murínom

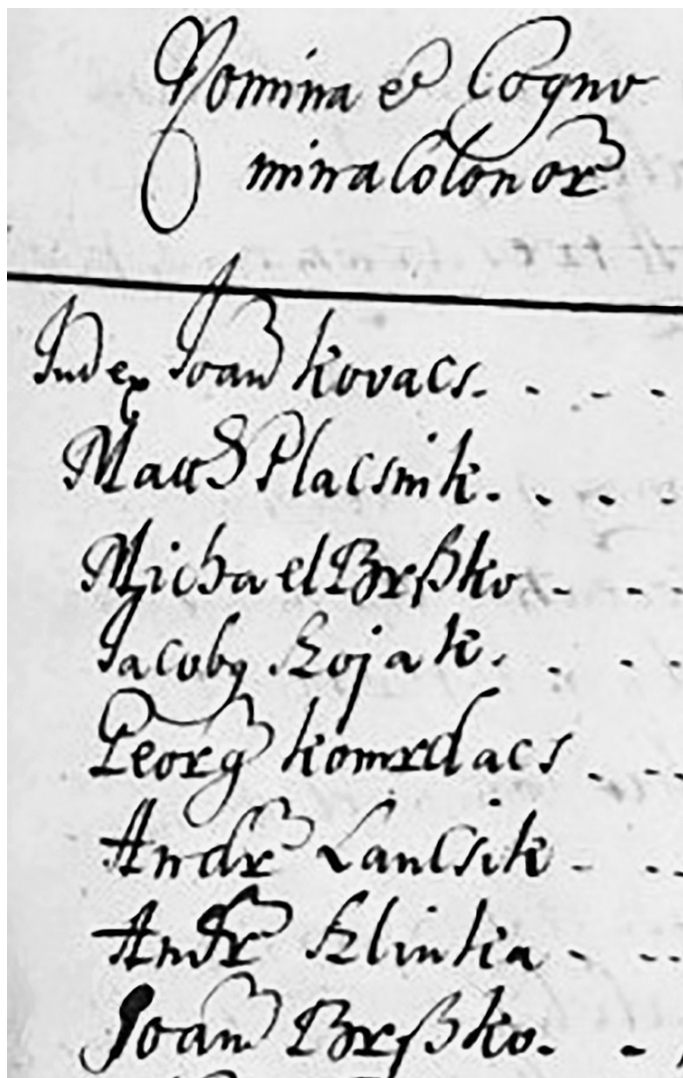
O našich najstarších priezviskách III

Kováčovci

■ Priezvisko Kováč patrí k najfrekvencovanejším na Slovensku. Je to pochopiteľné, najmä keď si uvedomíme, že mnohé mená vznikli pred stáročiami z pomenovania profesií svojich nositeľov. Kováčskych majstrov bolo v minulosti veľa, ich hlavnou úlohou bolo podkúvať kone a ťažný dobytok, ktoré boli pre obrábanie pôdy nepostrádateľné. Kováčsku dielňu preto v minulosti mala takmer každá dedina.

Najstaršie zmienky

Na území našej obce sa priezvisko Kováč vyskytuje minimálne od 17. storočia až podnes, hoci jeho nositelia sa tu nikdy veľmi nerozšírili. Podľa súpisu Lupčianskeho panstva z roku 1663 v Nemeckej bývali dve rodiny Kováčovcov. Hlavou prvej bol roľník *Andreas* (Ondrej) *Kovacs*. Druhá rodina bola chudobnejšia, želiarska, to znamenalo, že nepracovala na svojej pôde, ale živila sa prácou u iných roľníkov. Ako jej predstaviteľ bol zapísaný *Jacobus* (Jakub) *Kowacs*. V Dubovej žili až tri roľnícke rodiny s týmto menom, zapísané pod latinskými menami *Michael* (Michal) *Kovacz*, *Paulus et Thomas* (Pavol a Tomáš) *Kovacz*. Či Kováčovci v tomto čase žili aj v Zámostí, to nevieme, pretože táto dedinka v súpise z roku 1663 chýba. V historických súpisoch zo Zámostia sa však v nasledujúcich obdobiach toto priezvisko vôbec neobjavovalo.

Richtár Ján Kováč v daňovom súpise obyvateľov Nemeckej z roku 1720

Ďalšie menoslovky poddaných nachádzame v sčítaniach dane platiaceho ľudu z rokov 1715 a 1720. Je zaujímavé, že kým v roku 1715 žila v Nemeckej rodina želiara Jána Kováča (*Joannes Kovacs*), o päť rokov neskôr už boli v zozname až dvaja Jánovia Kováčovia, pričom jeden z nich bol nemečianskym richtárom. V Dubovej bol v roku 1715 zapísaný roľník *Georgius* (Juraj) *Kovacs*, ale v súpise z roku 1720 už žiadny Dubovčan s takýmto priezviskom nefiguroval.

Asi o polstoročie neskôr sa v tereziánskych urbároch, ktoré vznikali okolo roku 1770, uvádzajú medzi poddanými roľníkmi z Nemeckej Juraj a Matej Kováčovci. Popri latinskej podobe ich mien *Georgius* a *Mathias* môžeme v týchto dokumentoch nájsť aj ich ľudovú podobu, teda Ďuro (*Gyuro*) a Maco (*Maczo*) *Kovács*. V urbári Dubovej sa žiaden obyvateľ s týmto priezviskom neuvádza, ale nachádza sa tu poznámka, že *Kovacsovie* grunt patrili medzi *puste*, teda opustené usadlosti. Poddaní, ktorí obrábali túto usadlosť, z obce odišli alebo ušli.

Balass	Jano.	2/8.
Ramagy	Martin.	2/8.
Mirsk	Martin.	4/8.
Rechus	Ondrej.	2/8.
Papdos	Martin.	2/8.
Turicza	Jakub.	2/8.
Kovay	Gyurg.	4/8.
Rechus	Ondrej mlad.	2/8.
Kovay	Maczo.	1/8.
Frangla	Alisso.	2/8.
Salkovskii	Alisso.	2/8.

Ďuro Kováč a Maco Kováč v tereziánskom urbárskom súpise Nemeckej

„Súpis duší“ zo začiatku 19. storočia

A aká bola situácia na začiatku 19. storočia? Pomôžeme si zoznamami veriacich, ktoré v určitých intervaloch zostavovali dubovskí farári. Latinsky sa nazývali *conscriptio animarum*, čo v preklade znamená *súpis duší*. Prvý z nich bol spisovaný v rokoch 1802 – 1804. Nemečianski Kováčovci v tom čase bývali v jednom dome: išlo o vdovu Máriu a jej synov Martina a Ondreja s manželkami a deťmi. V Dubovej žili v jednom

obydlí bratia Juraj s manželkou Máriou a Matej s manželkou Julianou a so svojimi deťmi.

V súpise z roku 1822 sa situácia trochu zmenila. V Nemeckej žiadni Kováčovci nebývali, no v Dubovej sa toto priezvisko vyskytovalo hneď vo dvoch domoch. V obydlí u Kubíkov bývala úplne nemajetná rodina hofiera Ondreja Kováča a jeho manželky Zuzany. Pre hofierov alebo inak podželiarov bolo typické, že nevlastnili dom ani pôdu. Ani táto drevenica nepatrila im, ale želiarskej rodine Balážovcov, ktorá v nej takisto bývala. Dom u Kosterov patrila roľníckej rodine Kožovcov, no bývala v ňom aj vdova Mária Kováčová s maloletými deťmi a so ženatým synom Jurajom.

Sčítanie ľudu z roku 1869

Ako sme písali v predošlých príspevkoch venovaných našim starým priezviskám, veľa zaujímavých informácií obsahujú výsledky sčítania ľudu, ktoré sa uskutočnilo 31. decembra 1869.

V porovnaní s predošlým obdobím sa počet obyvateľov s priezviskom Kováč opäť o niečo znížil. V Nemeckej bývala len 16-ročná Katarína Kováčová, tunajšia rodáčka, ktorá však slúžila v dome s prímením *do Bočov* u Ondreja Tomengu. V Dubovej u Kosterov naďalej žili Kováčovci – chudobnejšia rodina nádenníka Jozefa Kováča, ktorá sa o obydlie – dom s číslom 29 – delila s rodinou čipkára Lukáča Čížika. Jozefovi slobodní synovia sa živili službou – Jozef ako pohonič a Ján ako obchodnícky sluha.

Kováčovci v 20. storočí

Na začiatku 20. storočia žila na území našej obce len jedna rodina Kováčovcov. Bývala v Nemeckej na dnešnej Ulici Sama Chalupku, ktorú však vtedy Nemečania nazývali *Panská ulica*. Stálo na nej totiž viacero domov majetnejších roľníkov, najmä Kindernayovcov, ďalej dom a obchod Jána Sojaka, ale aj dom čipkárskej rodiny Štandovcov, v ktorom pred prvou svetovou

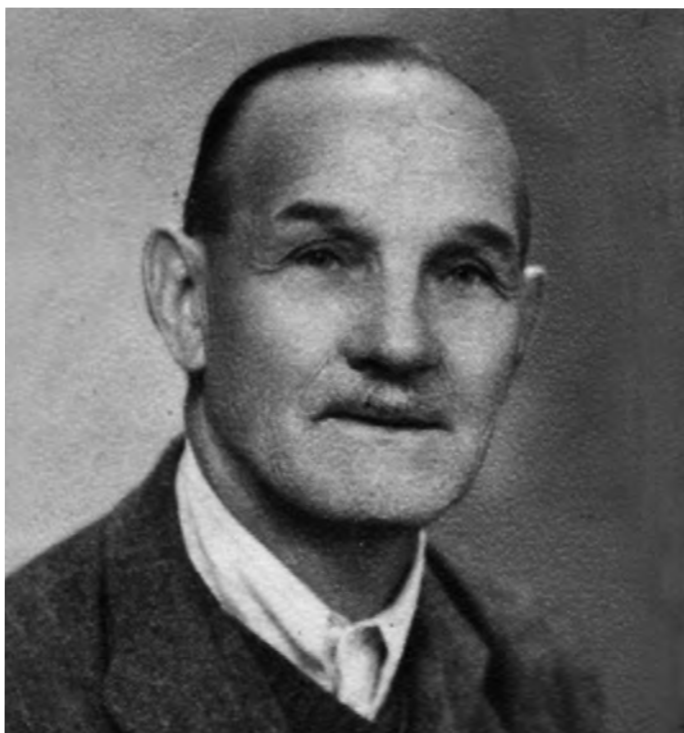
90. Mathias Korsa
do
Kosterov

Josephus filius kor -
Mathias Korsa colon -
Jusina Kocathur usor -
Anna Korsa filia -
Maria Kovacs vid. -
Georg. Kovacs filius -
Jusina Kocathur usor -
Mathias Kovacs viduafilius -
Josephus -
Anna -
X Maria Korsa vidua officina

Obyvatelia domu s pomenovaním do Kosterov v Dubovej z roku 1822

1	1	Csirsik Lukas	1	-	1839	Rom. Kat	házas	házaso kerekkedő
	2	Csirsik maria	-	1	1847	~	~	hástartaf
	3	Csirsik Lukas	1	-	1868	~	-	-
2	1	Kovács Jozsef	1	-	1809	Rom. Kat.	házas	Nappamof
	2	Kovács Katalin	-	1	1814	~	~	Nappamofnö
	3	Kovács Jozsef	1	:	1843	~	nötelen	Kocsis
	4	Kovács János	1	-	1852	~	~	Kerekkedő nölga

Kováčovci z domu č. 29 v Dubovej na sčítacom háрку z roku 1869

Čipkár Ludovít Kováč Šporhelťovie
Zdroj foto: Milan Kováč

vojnu sídlil nemečiansky notár. Jedna z mála dreveníc na tejto ulici niesla pomenovanie *do Šporhelťov*, a práve v jej zadnej časti bývala rodina Ludovíta Kováča (narodeného v roku 1879). Bol to čipkár, teda jarmočný obchodník, ktorý predával najmä drobný a železiarsky tovar. Svoj tovar nosil na chrbte a po trhoch a jarmokoch ho ponúkal pred prvou svetovou vojnou aj po nej. Obchodovaniu sa priučil u svojho otca Michala Kováča (narodeného v roku 1847), s ktorým ako chlapec putoval po južnom Uhorsku ako pomocník.

Dom u Šporhelťov v roku 1998
Foto: autor

Krajčír Lajko Kováč

Pri zhŕňaní poznatkov o nemečianskych Kováčovcoch mi nedá nespomenúť krajčíra Ludovíta Kováča mladšieho. *Ujčok Lajko Šporhelťov* – ako sme ho kedysi volali – sa narodil v roku 1917 a krajčírskemu remeslu sa vyučil v medzivojnovom období. Svoju prvú dielňu mal na spomínanej *Panskej ulici* v malom domčeku s jednou miestnosťou. Keď sa oženil a založil si rodinu, býval aj pracoval v obecnom domčeku pred poštou. Začiatkom 50. rokov minulého storočia sa presťahoval do vlastného novopostaveného domu pri Hrone, kde vykonával krajčírské remeslo aj naďalej napriek tomu, že socialistické štátne zriadenie,

ktoré sa v Československu ustanovilo po roku 1948, súkromnému podnikaniu neprialo. Keď sa následne zamestnal v dubovskej rafinérii, šitiu sa venoval len príležitostne vo voľnom čase.

V jeho dielni istý čas pracovala aj Mária Boboková, rodená Michelčíková *od Búdkov*. Prinášam zlomok jej spomienok, ktoré mi povykładala v roku 2014:

Lajo Kováč volakody šiu v tom dome pri pošte, de potom Mušukovci bývali. Tam boli len dve miesnosti. Prvá bola taká väčšia, de sme šili, tá bola za kuchyňu aj za dielňu. A druhú mali Kováčovci izbu, de spávali. V tej prvej bou šporák a veliký táfel, taký stôl, čo šiou popri stene cez celú izbu. Na tom sme šili. A mau tovarišov Jožka Kochana, to bou mužský krajčír vyučený, potom Cyrka Vrába z Ráztoky, ten šiu väčšinou len nohavice na mašine, a ja som bola. A učňov mau Pištu Longauera z Predajni a ešte takýho Jožka... Takže my sme boli piati a oni boli traja, s jeným dieťaťom, najstaršia Silva bola vtedy narodená. A šetko ten Lajo zvládou.

Krajčír Ludovít Kováč
Zdroj foto: Zuzana Kováčová Švecová

Šilo sa strašne vela. Ftody sa šili baloniake, zákazníci chodili k nám od Podbrezovej hádam aj po Medzibrod. Viem, že aj do Lučatína sme šili, aj do Lupči. Kto sa ženiu, každý si dávau oblek ušit'. Pretým to nebolo ako neská, že máte konfekciu, akú chcete. A tieto čipkárke z Brusna, to boli takie extra ženy, tým sme šili kostýmy, keď prišla Veľká noc. Na jeseň kabáty. To prišla ona probovať, ale ušit' jej bolo treba zaniest'. Kolko rázy som šla nie vlakom, ale pešo, aj po štreky, keď som chcela, aby mi ostalo, čo mi dala za donesenia.

Tak ti poviem – natrápiu sa vela ten Lajo. Lebo to šitia bolo treba. Sprvoti nik nevšívau rukávy a goliere, len on ako majster. Aj ožehlíť – to bola jeho robota. Kolko mau mašin? Tri. Lebo vtedy sa napríklad futro na mašine nešilo, ale v rukách. Takisto spodok, rukávy – to sme šetko šili ručne. A platiu nás ako prišlo – ako mu dochodilo. Boli sme radi, že sme si zarobili a že sme doma v dedine.

Na záver chcem pripomenúť, že meno Kováč sa nepoužívalo len ako priezvisko, ale aj ako prímenie. V Nemeckej aj v Dubovej sa prímenie *do Kováčov* používalo na označenie viacerých obydľí, v ktorých pôvodne bývali majstri kováčskeho remesla, samozrejme, s úplne iným priezviskom. Ale o tom niekedy nabudúce.

Martin Lokša
Zdroj foto: autor

Príchody a odchody vlakov

Platí od 15.12.2024 do 13.12.2025

Prích.	Odch.	Dopr.	Vlak / Train		smer / direction do / to	Poznámky Remarks
Arrival	Departure		Druh	Číslo		
x4.32	4.32	ZSSK	Os	7200	Banská Bystrica(5.11)	ide v nejde 23.XII. - 6. I.; ; ; ;
x4.54	4.55	ZSSK	Os	7201	Brezno mesto(5.30)	nejde 25.XII., 1.I.; ; ; ;
x5.27	5.28	ZSSK	Os	7280	Banská Bystrica(6.06)	ide v a , v období od 23.XII. - 6.I. ide denne; ; ; ;
x5.27	5.28	ZSSK	Os	7250	Banská Bystrica(6.06)	ide v nejde 23.XII. - 6. I.; ; ; ;
x5.50	5.50	ZSSK	Os	7203	Brezno mesto(6.23)	ide v nejde 23.XII. - 6. I.; ; ; ;
x6.22	6.23	ZSSK	Os	7204	Banská Bystrica(7.05)	ide v nejde 23.XII. - 6. I.; ; ; ;
x6.45	6.45	ZSSK	Os	7205	Brezno mesto(7.15)	ide v nejde od 15.XII. - 16.III. a od 14.VI. - 15.IX.; ; ; ;
6.45	6.45	ZSSK	Zr	1781	Margecany(9.53)	ide v a , v období od 15.XII. - 16.III. a 14.VI. - 15.IX. ide denne; ; ; ;
x7.38	7.39	ZSSK	Os	7282	Banská Bystrica(8.12)	ide v a , v období od 23.XII. - 6.I. ide denne; ; ; ;
x7.38	7.39	ZSSK	Os	7252	Banská Bystrica(8.12)	ide v nejde 23.XII. - 6. I.; ; ; ;
x7.58	7.58	ZSSK	Os	7207	Brezno mesto(8.35)	ide v nejde 23.XII. - 6. I.; ; ; ;
x8.27	8.27	ZSSK	Os	7208	Banská Bystrica(9.08)	ide v nejde 23.XII. - 6. I.; ; ; ;
x8.47	8.47	ZSSK	Os	7209	Brezno mesto(9.15)	ide v nejde od 15.XII. - 16.III. a od 14.VI. - 15.IX.; ; ; ;
8.47	8.47	ZSSK	Zr	1681	Margecany(11.53)	ide v a , v období od 15.XII. - 16.III. a 14.VI. - 15.IX. ide denne; ; ; ;
9.38	9.39	ZSSK	Zr	1780	Banská Bystrica(10.12)	; ; ;
10.47	10.47	ZSSK	Zr	1783	Margecany(13.53)	; ; ;
x11.38	11.39	ZSSK	Os	7214	Banská Bystrica(12.12)	; ; ;
x12.27	12.27	ZSSK	Os	7216	Banská Bystrica(13.08)	ide v nejde 23.XII. - 6. I.; ; ; ;
x12.47	12.47	ZSSK	Os	7281	Brezno mesto(13.15)	ide v a , v období od 23.XII. - 6.I. ide denne; ; ; ;
x12.47	12.47	ZSSK	Os	7251	Červená Skala(14.09)	ide v nejde 23.XII. - 6. I.; ; ; ;
x13.38	13.39	ZSSK	Os	7218	Banská Bystrica(14.12)	ide v nejde od 15.XII. - 16.III. a od 14.VI. - 15.IX.; ; ; ;
13.38	13.39	ZSSK	Zr	1782	Banská Bystrica(14.12)	ide v a , v období od 15.XII. - 16.III. a 14.VI. - 15.IX. ide denne; ; ; ;
x13.58	13.58	ZSSK	Os	7219	Brezno mesto(14.35)	ide v nejde 23.XII. - 6. I.; ; ; ;
x14.27	14.27	ZSSK	Os	7220	Banská Bystrica(15.08)	ide v nejde 23.XII. - 6. I.; ; ; ;
14.47	14.47	ZSSK	Zr	1785	Margecany(17.53)	; ; ;
x15.38	15.39	ZSSK	Os	7254	Banská Bystrica(16.12)	ide v nejde od 15.XII. - 16.III. a od 14.VI. - 15.IX.; ; ; ;
15.38	15.39	ZSSK	Zr	1684	Banská Bystrica(16.12)	ide v a , v období od 15.XII. - 16.III. a 14.VI. - 15.IX. ide denne; ; ; ;
x15.58	15.58	ZSSK	Os	7223	Brezno mesto(16.35)	ide v nejde 23.XII. - 6. I.; ; ; ;
x16.27	16.27	ZSSK	Os	7224	Banská Bystrica(17.08)	ide v nejde 23.XII. - 6. I.; ; ; ;
x16.47	16.47	ZSSK	Os	7283	Brezno mesto(17.15)	ide v a , v období od 23.XII. - 6.I. ide denne; ; ; ;
x16.47	16.47	ZSSK	Os	7253	Červená Skala(18.09)	ide v nejde 23.XII. - 6. I.; ; ; ;
17.38	17.39	ZSSK	Zr	1784	Banská Bystrica(18.12)	; ; ;
x17.58	17.59	ZSSK	Os	7227	Brezno mesto(18.35)	Banská Bystrica-Brezno ide v nejde 23.XII. - 6. I.; Brezno-Brezno mesto ide v nejde 23.XII.- 6.I. a 30.VI.-31.VIII.; ; ; ;
x18.47	18.47	ZSSK	Os	7255	Červená Skala(20.09)	ide v nejde od 15.XII. - 16.III. a od 14.VI. - 15.IX.; ; ; ;
18.47	18.47	ZSSK	Zr	1787	Margecany(21.53)	ide v a , v období od 15.XII. - 16.III. a 14.VI. - 15.IX. ide denne; ; ; ;
x19.38	19.39	ZSSK	Os	7230	Banská Bystrica(20.12)	nejde 24., 31. XII.; ; ; ;
x19.58	19.58	ZSSK	Os	7231	Brezno mesto(20.35)	ide v nejde 23.XII. - 6. I.; ; ; ;
x20.27	20.27	ZSSK	Os	7232	Banská Bystrica(21.08)	ide v nejde 23.XII. - 6. I.; ; ; ;
x20.47	20.47	ZSSK	Os	7233	Brezno mesto(21.15)	nejde 24., 31. XII.; ; ; ;
21.38	21.39	ZSSK	Zr	1786	Banská Bystrica(22.12)	ide v a , v období od 15.XII. - 16.III. a 14.VI. - 15.IX. ide denne; ; ; ;
x22.48	22.48	ZSSK	Os	7236	Banská Bystrica(23.27)	nejde 24., 31. XII.; ; ; ;
x23.10	23.10	ZSSK	Os	7237	Brezno mesto(23.42)	; ; ;

VYSVETLIVKY / EXPLANATION:

Druh vlaku
Zr Zrýchlený vlak / Semi-fast regional train
Os Osobný vlak / Ordinary passenger train
Obmedzenie jazdy
X pracovné dni / working days
† nedeľa a štátom uznané sviatky / Sundays and holidays confirmed by the state
† (x) dni v týždni (pondelok-nedeľa) / days of week (Monday-Sunday)

Dopravca / Train operator
ZSSK Železničná spoločnosť Slovensko, a.s., Rožňavská 1, 832 72 Bratislava 3, www.zssk.sk
zákaznícka linka / call centre 18 188

Informácie o preprave imobilných cestujúcich získate na zákazníkovej linke dopravcu / For information on rail services accessibility for mobility impaired passengers you can reach call centre of train operator

Služby

zjednodušená preprava bicyklov – pod dohľadom cestujúceho / simplified bicycle transportation – under passenger supervision
bezbariérový vŕoz so zníženou podlahou a nástupnou rampou vhodný pre bezbariérový nástup cestujúcich / Barrier-free coach with lowered floor and boarding ramp suitable for barrier-free boarding of passengers is available on this train
vŕoz s bezdrôtovým pripojením k internetu / coaches with free WiFi access
vŕoz s prípojkou 230V / coaches with 230V sockets
Nástupišie = Nást. = platform
Kofaj = Kol. = track
Plati od = Valid from
do = to
v = on
denne = daily
ide = operating
ide v = operating in
nejde = not operating
nejde v = not operating in
a = and
a od = and from
ZMENA NÁSTUPIŠIA A KOLAJE VYHRADENÁ / THE NUMBER OF PLATFORM AND OF TRACK IS SUBJECT TO CHANGE

Príchody a odchody vlakov

Platí od 15.12.2024 do 13.12.2025

Prích. Arrival	Odch. Departure	Dopr.	Vlak/ Train		smer / direction do / to	Poznámky Remarks
			Druh	Číslo		
4.28	4.29	ZSSK	Os	7200	Banská Bystrica(5.11)	ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; ☒; ☒; ☒; ☒
4.58	4.59	ZSSK	Os	7201	Brezno mesto(5.30)	nejde 25.XII., 1.I.; ☒; ☒; ☒; ☒
5.24	5.25	ZSSK	Os	7280	Banská Bystrica(6.06)	ide v ☒ a †,v období od 23.XII. - 6.I. ide denne; ☒; ☒; ☒; ☒
5.24	5.25	ZSSK	Os	7250	Banská Bystrica(6.06)	ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; ☒; ☒; ☒; ☒
5.53	5.54	ZSSK	Os	7203	Brezno mesto(6.23)	ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; ☒; ☒; ☒; ☒
6.19	6.20	ZSSK	Os	7204	Banská Bystrica(7.05)	ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; ☒; ☒; ☒; ☒
6.48	6.49	ZSSK	Os	7205	Brezno mesto(7.15)	ide v ☒, nejde od 15.XII. - 16.III. a od 14.VI. - 15.IX.; ☒; ☒; ☒; ☒
6.48	6.49	ZSSK	Zr	1781	Margecany(9.53)	ide v ☒ a †,v období od 15.XII. - 16.III. a 14.VI. - 15.IX. ide denne; ☒; ☒; ☒; ☒
7.35	7.36	ZSSK	Os	7282	Banská Bystrica(8.12)	ide v ☒ a †,v období od 23.XII. - 6.I. ide denne; ☒; ☒; ☒; ☒
7.35	7.36	ZSSK	Os	7252	Banská Bystrica(8.12)	ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; ☒; ☒; ☒; ☒
8.01	8.02	ZSSK	Os	7207	Brezno mesto(8.35)	ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; ☒; ☒; ☒; ☒
8.24	8.24	ZSSK	Os	7208	Banská Bystrica(9.08)	ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; ☒; ☒; ☒; ☒
8.50	8.51	ZSSK	Os	7209	Brezno mesto(9.15)	ide v ☒, nejde od 15.XII. - 16.III. a od 14.VI. - 15.IX.; ☒; ☒; ☒; ☒
8.50	8.51	ZSSK	Zr	1681	Margecany(11.53)	ide v ☒ a †,v období od 15.XII. - 16.III. a 14.VI. - 15.IX. ide denne; ☒; ☒; ☒; ☒
9.35	9.36	ZSSK	Zr	1780	Banská Bystrica(10.12)	☒; ☒; ☒; ☒
10.50	10.51	ZSSK	Zr	1783	Margecany(13.53)	☒; ☒; ☒; ☒
11.35	11.36	ZSSK	Os	7214	Banská Bystrica(12.12)	☒; ☒; ☒; ☒
12.24	12.24	ZSSK	Os	7216	Banská Bystrica(13.08)	ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; ☒; ☒; ☒; ☒
12.50	12.51	ZSSK	Os	7281	Brezno mesto(13.15)	ide v ☒ a †,v období od 23.XII. - 6.I. ide denne; ☒; ☒; ☒; ☒
12.50	12.51	ZSSK	Os	7251	Červená Skala(14.09)	ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; ☒; ☒; ☒; ☒
13.35	13.36	ZSSK	Os	7218	Banská Bystrica(14.12)	ide v ☒, nejde od 15.XII. - 16.III. a od 14.VI. - 15.IX.; ☒; ☒; ☒; ☒
13.35	13.36	ZSSK	Zr	1782	Banská Bystrica(14.12)	ide v ☒ a †,v období od 15.XII. - 16.III. a 14.VI. - 15.IX. ide denne; ☒; ☒; ☒; ☒
14.01	14.02	ZSSK	Os	7219	Brezno mesto(14.35)	ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; ☒; ☒; ☒; ☒
14.24	14.24	ZSSK	Os	7220	Banská Bystrica(15.08)	ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; ☒; ☒; ☒; ☒
14.50	14.51	ZSSK	Zr	1785	Margecany(17.53)	☒; ☒; ☒; ☒
15.35	15.36	ZSSK	Os	7254	Banská Bystrica(16.12)	ide v ☒, nejde od 15.XII. - 16.III. a od 14.VI. - 15.IX.; ☒; ☒; ☒; ☒
15.35	15.36	ZSSK	Zr	1684	Banská Bystrica(16.12)	ide v ☒ a †,v období od 15.XII. - 16.III. a 14.VI. - 15.IX. ide denne; ☒; ☒; ☒; ☒
16.01	16.02	ZSSK	Os	7223	Brezno mesto(16.35)	ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; ☒; ☒; ☒; ☒
16.24	16.24	ZSSK	Os	7224	Banská Bystrica(17.08)	ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; ☒; ☒; ☒; ☒
16.50	16.51	ZSSK	Os	7283	Brezno mesto(17.15)	ide v ☒ a †,v období od 23.XII. - 6.I. ide denne; ☒; ☒; ☒; ☒
16.50	16.51	ZSSK	Os	7253	Červená Skala(18.09)	ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; ☒; ☒; ☒; ☒
17.35	17.36	ZSSK	Zr	1784	Banská Bystrica(18.12)	☒; ☒; ☒; ☒
18.02	18.04	ZSSK	Os	7227	Brezno mesto(18.35)	Banská Bystrica-Brezno ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; Brezno-Brezno mesto ide v ☒, nejde 23.XII. - 6.I. a 30.VI.-31.VIII.; ☒; ☒; ☒; ☒
18.50	18.51	ZSSK	Os	7255	Červená Skala(20.09)	ide v ☒, nejde od 15.XII. - 16.III. a od 14.VI. - 15.IX.; ☒; ☒; ☒; ☒
18.50	18.51	ZSSK	Zr	1787	Margecany(21.53)	ide v ☒ a †,v období od 15.XII. - 16.III. a 14.VI. - 15.IX. ide denne; ☒; ☒; ☒; ☒
19.35	19.36	ZSSK	Os	7230	Banská Bystrica(20.12)	nejde 24., 31. XII.; ☒; ☒; ☒; ☒
20.01	20.02	ZSSK	Os	7231	Brezno mesto(20.35)	ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; ☒; ☒; ☒; ☒
20.24	20.24	ZSSK	Os	7232	Banská Bystrica(21.08)	ide v ☒, nejde 23.XII. - 6. I.; ☒; ☒; ☒; ☒
20.50	20.51	ZSSK	Os	7233	Brezno mesto(21.15)	nejde 24., 31. XII.; ☒; ☒; ☒; ☒
21.35	21.36	ZSSK	Zr	1786	Banská Bystrica(22.12)	ide v ☒ a †,v období od 15.XII. - 16.III. a 14.VI. - 15.IX. ide denne; ☒; ☒; ☒; ☒
22.44	22.45	ZSSK	Os	7236	Banská Bystrica(23.27)	nejde 24., 31. XII.; ☒; ☒; ☒; ☒
23.13	23.14	ZSSK	Os	7237	Brezno mesto(23.42)	☒; ☒; ☒; ☒

VYSVETLIVKY / EXPLANATION:

Druh vlaku
 Zr Zrýchlený vlak / Semi-fast regional train
 Os Osobný vlak / Ordinary passenger train
Obmedzenie jazdy
 ☒ pracovné dni / working days
 † nedeľa a štátom uznané sviatky / Sundays and holidays confirmed by the state
 ☐ dni v týždni (pondelok-nedeľa) / days of week (Monday-Sunday)

Dopravca / Train operator
 ZSSK Železničná spoločnosť Slovensko, a.s., Rožňavská 1, 832 72 Bratislava 3, www.zssk.sk
 zákaznická linka / call centre 18 188
 Informácie o preprave imobilných cestujúcich získate na zákazníckej linke dopravcu / For information on rail services accessibility for mobility impaired passengers you can reach call centre of train operator

Služby

☒ zjednodušená preprava bicyklov – pod dohľadom cestujúceho / simplified bicycle transportation – under passenger supervision
 ☒ bezbariérový vŕoz so zníženou podlahou a nástupnou rampou vhodný pre bezbariérový nástup cestujúcich / Barrier-free coach with lowered floor and boarding ramp suitable for barrier-free boarding of passengers is available on this train
 ☒ vŕoz s bezdrôtovým pripojením k internetu / coaches with free WIFI access
 ☒ vŕoz s pripojkou 230V / coaches with 230V sockets

Nástupišie = Nást. = platform z = from nejde = not operating
 Kolaj = Kol. = track v = on nejde v = not operating in
 Platí od = Valid from denne = daily a = and
 od = from ide = operating a od = and from
 do = to ide v = operating in

STK Dubová-Podbrezová má svoje družstvá v troch ligách

V závere septembra odštartovala nová sezóna stolnotenisevých súťaží. Stolnotenisový klub (STK) Dubová-Podbrezová má v aktuálnom ročníku 2024/2025 zastúpenie v troch rôznych krajských či oblastných ligách.

A-družstvo pôsobí v 3. lige, čo je druhá najvyššia krajská súťaž. Po postupe zo 4. ligy si ako nováčik súťaže zatiaľ vôbec nepočína zle. Po šiestich odohraných zápasoch má na svojom konte jedno víťazstvo, dve remízy a tri prehry. Vo viacerých prípadoch šlo o veľmi vyrovnané stretnutia, v ktorých rozhodovali detaily. Naši hráči však jednoznačne dokazujú, že v lige nie sú len do počtu. Aktuálne sa nachádzajú v tabuľke na 6. mieste. Za družstvo pravidelne nastupuje štvorica Marek Benko, Michal Fodor, Miroslav Mihok a Marian Švantner. V jednom zápase zaskočil za zraneného M. Fodora aj Peter Dančo.

„Béčko“ hrá 5. ligu, v ktorej súťaží desať družstiev z okresov Banská Bystrica a Brezno. Po ôsmich odohraných kolách patrí

Pred zápasom 6. ligy Dubová-Podbrezová C – Selce C

Zdroj foto: autor

naším stolným tenistom v tabuľke 5. miesto. Zatiaľ zaznamenali tri víťazstvá, dve remízy a tri prehry. Za družstvo hrali vo všetkých stretnutiach Peter Dančo, Šimon Živor a Peter Kohút. Na pozícii štvrtého hráča sa vystriedali Leonard Kúth, Maroš Pajonk, Ján Suchý, Eduard Prokopec a Lubomír Kuna.

V 6. lige pôsobí naše „céčko“. Aj v tejto súťaži je desať tímov ako v 5. lige a po ôsmich kolách figuruje družstvo STK Dubová-Podbrezová C na výbornom druhom mieste, len bod za vedúcou Kremničkou B. Naši hráči majú zatiaľ na svojom konte šesť víťazstiev a dve prehry. Najviac zápasov odohrala štvorica Tomáš Kubej, Maroš Pajonk, Ján Suchý a Lubomír Kuna. Okrem nich nastúpili v ligových stretnutiach aj Peter Benko, Peter Sojak,

Tomáš Kubej

Rímskokatolícka cirkev – farnosť Nemecká
v spolupráci s Obecným úradom v Nemeckej
vás pozýva
na vianočný koncert

PASTIERSKE VIANOCE

farský kostol sv. Mikuláša v Dubovej
29. december 2024 o 16.00 hod.

Účinkujú:

Folklorný súbor Bystrina,
ľudová hudba Martina Pecníka,
trombitáši folklórnej skupiny Javorník
z Lúk pod Makytou,
betlehemci z Heľpy,
solisti Matúš Fiľo, Michal Fiľo a Vladimír Homola

Moderátor: Martin Kopor
Autor programu: Michal Fiľo

Vstupné dobrovoľné

Rímskokatolícky farský úrad v Nemeckej
organizuje

ADVENTNÚ CHARITATÍVNU ZBIERKU

pre občianske združenie
DOBRY PASTIER

Darovať môžete:

hygienické potreby
(toaletný papier, mydlá, sprchové gély, šampóny,
hygienické vreckovky a pod.)
vianočné pečivo
(vhodné priniesť v posledných dňoch
pred ukončením zbierky)

Zbierka trvá do 21. decembra 2024

Darované veci možno priniesť na farský úrad
po každej svätej omši

Opustili nás

Pavol Halgaš z Dubovej (57 rokov)
Vladimír Lokša z Dubovej (90 rokov)
Elena Dimitrovová z Nemeckej (77 rokov)